

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 8(726) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1961 m.

VASARIO-FEBRUARY 22 d.

PRICE 15 ct. XXI METAI

Imre Nagy Afrikoje -- Lumumba

SPARČIAI DIDĖJA GRĖSMĖ TAIKAI IR BRĖSTA
NAUJAS KARAS

Lumumba nužudytas. — Kong e vidaus karas. — Kuboje sukilimas. — Gomulka smaugi a satelitus. — Kennedy lanko kitų kraštų atstovai. — Lumumbos nužymas — Maskvos pamoka. —

Praėjusi savaitė praėjo dideliame susierzinyje dėl Lumumbos ir jo bendradarbių nužudymo. Šis nužudymas JTO nusišalinti ištirti ir kaltus nubausti. Kodėl Lumumbai su bendradarbiais reikėjo nuginkluoti jų sąrybą ir bėgti nelaukiant kol J. Tautos sutvarkys reikalus, sudaro mįslę. Perdaug jau Lumumbos nužudymas primena vengrų Imre Nagy nužudymą. Tam daug kas įžiūri sovietinę provokaciją, kad tuo pasinaudotų ir ne tik diskredituotų J. Tautos, bet ir gautų naujų progų pagandos kozirų. Kad iš šios žmogžudystės sovietija daro au kapitalą, tai yra aišku, nes

SOVIETIJA TUOJAU SUOR GANIZAVO DEMONSTRACIJAS

nukreiptas faktinai prieš „jieš mininką“ - Belgiją. Mes gi žino me, kad sovietijoje demonstracijos nėra galimos, jeigu jų ne organizuoja pati valdžia, o ka dangi jos vyko prieš Belgijos atstovybę, tai reiškia, kad so vietiją to reikėjo. Sokietijos valdžia jas organizavo, o kitose valstybėse — penktoji kolona. Visur komunistai šaukė: „žmogžudystė! Budeliai!“ O Vengrijos sukilimo vado Imre Nagy nužudymas tai ne žmogžudystė ir ne budelių darbas?

KOMUNISTŲ PAMOKYTI NEGRAI NUŽUDĖ LUMUMBĄ

Ką pasėjote, tą ir pjaunate. Tas tačiau nereiškia, kad žmogžudystę galima būtų pagirti, bet ji lygiai tokia pati Nagy, kaip ir Lumumbos. Tiksliai pa vyzdį davė ne laukinė Afrika, bet laukinė Maskvos diktatūra.

Remiantis Lumumbos nužudymu. Maskva tuojau pareikalavo pašalinti Jungtinių Tautų sekretorių Dag, nuginkluoti tei jeto Kongo prezidento kariuomenę ir... pripažinti Maskvos patikėtino Gizengo valdžią... Taigi, Maskva per Lumumbos lavoną Konge norėjo sukurti naują savo satelitą.

Bet daug rimtesnis yra

INDŲ IR KITŲ „NEUTRA LIJŲ“ PASIVOLYMAS.

Jie siūlo Kongo sutvarkyti per Jungtines Tautas. Tai rmi tas pasiūlymas. Jeigu JT galėtų pilna jėga ir visu autoritetu veikti, tai Kongo nesunku būtų sutvarkyti, kaip siūloma federaliniu būdu, bet... sovietijai gi tvarka — tai mirtis, tai praimėjimas, todėl sovietija siekia, kad tvarkos nebūtų. Tuo tikslu yra pasikėsinimas prieš Jungtines Tautas.

Kadangi, be to, Kinijos komunistai, su Mao prysakyje, konkrečiai siekia karo, tai susidaro labai rimta tarptautinė padėtis.

BET AR KILS TREČIASIS KARAS TUOJAU?

Atrodo, kad dar peranksti. Komunistai karo labai nori, bet bijo.

O jeigu pralaimės? O kada gi dar netikra, jog sovietija laimės, tai karas ir nepradedamas. Net ir karo entuziastai — kinai bijo eiti į trečią karą. Juos aiš

kiai sulaiko Amerikos pasirošimas gintis. Bet garantijos niekas duoti negali. Todėl, esant didelei karo grėsmei, kai kurios valstybės jau ruošiasi gintis. stato slėptuves, daro pavojaus bandymus ir tt.

KITOS ŽINIOS

— Kuboje sukilimas prieš Castro diktatūrą plečiasi.

— Castro sutinkąs paleisti iš Kubos 80 pasislėpusių kitų valstybių atstovybėse diktatūros režimui nepritariančių kubiečių. Ar neatsitiks taip, kaip su Imre Nagy?

— Filipinai su Malajais sutarė ekonominį ir kultūrinį bendradarbiavimą.

— Mokslinė JAV ekspedicija pasiekė Pietų ašigali. Ji tiria dirvą.

— Kovo 27 d. Bangkonge suširinko Azijos pietryčių gynimo organizacijos konferencija.

— Belgijoje rinkimai skelbiami šio mėn. pabaigoje.

— Maskvai nepasisekė viena šališkas žygis Konge, nes JAV DB, Kanada ir kitos valstybės pareiškė Dagui pasitikėjimą ir pasakė, kad JTO nėra Maskvos kolonija.

— Rusijos raketa, paleista iš Žemės satelito, lekia į Venerą, kurią pasiekė gegužės mėnesį.

— JAV paleido 21. Jo kontaineris turės atsiskirti nuo raketos ir nusileisti prie Havajų, kur jį ore pagaus JAV lėktuvai.

— Bruselyje nukrito lėktuvas, kuriuo skrido 18 Amerikos ir gūrinio čiuožimo meistrų. Visi jie žuvo. Dėl to tarptautinės gūrinio čiuožimo pirmenybės atšauktos.

— B. Pivaronienė, lietuvių kambario Pitsburgo universitete organizatorė, išrinkta SLA sekretore vieton mirusio dr. M. Viniko.

— Svarstant Kongo reikalus Saugumo taryboje komunistai, būvę svečių kėdėse, sukėlė muštynes. Sužeista apie 40 asmenų.

— Vakarų Vokietija išsivystančių tautų naudai kasmet duos milijardą dolerių.

— Montrealo Loyola kolegijos studentai, norėdami paskubinti gauti universiteto teises suruošę demonstraciją ir pastoj premjerui Lesage, vykstančiam į žemės ūkio parodas, darymą, kelią. Premjeras pareiškė, kad karališkoji komisija reikalą tiria ir jeigu bus rasta, kad kolegija praugusi iki universitetinio lygio, ji ir gaus tą vardą.

— Gomulka proteguotąją katalikų organizaciją Pax apkrėvė mokesčiais, kurių anksčiau nereikalavo.

— Esą Vilniaus arkivyskupo pareigas einas vyskupas Stepanavičius esąs ištremtas ne į Vlodimirą, bet į Kretingą. Čia svarbu, kad jis pašalintas iš paigų, o jis gi vienintelis Lietuvos vyskupas.

SVEIKINAME NAUJUS SKAITYTOJUS

Pasiūlius eilei tautiečių, kurie neskaitė „Nepriklausomos Lietuvos“, kaip kurie ją užsisakė. Sveikiname visus nuoširdžiai ir džiaugiamės skaitytojų šeimos pagausėjimu.

KAS NAUJA KANADOJE

DIEFENBAKER IR GREEN PAS KENNEDY

Vasario 20 d. Kanados ministras pirmininkas J. Diefenbaker, lydimas užsienių reikalų ministro H. Green, pakviesti į A. V. prezidento J. F. Kennedy, išvyko į Washingtoną. Jie aptars visus aktualius klausimus — ir liečiančius tarptautinę padėtį ir Kanados su Jungtinėmis Valstybėmis. Oficialiai pasiginklama, kad jie svarstys nusiginklavimo problemą.

FEDERALINĖ VALDŽIA PRIMOKA UŽ KVIEČIUS

Žemės ūkio ministeris A. Hamilton pranešė parlamente, kad valdžios primokėjimai už kviečius šiemet nustatyti tie patys, kaip pernai, po 10 ct. už bušelį, kas biudžete sudaro 38 milijonus dol. paramos ūkininkams.

JAV IR KANADOS ŪKIS BUS BENDRAS

Buv. JAV krašto apsaugos min. N. McElroy kalbėdamas Toronto prekybos ir pramonės metiniame bankete pareiškė, kad po kelių metų Kanados ir Jungtinių Amerikos Valstybių ūkis ir rinka bus bendra, nes, viena, jis ir dabar nepaprastai glaudžiai susijęs, antra, būtų sa vižudybė vesti nacionalinį ūkį, ir, trečia, bendras ūkis vedimas pagyvins abiejų kraštų gamybą, padidins darbus ir sudarys platesnes galimybes išnaudoti kraštų turtus. Toks ūkinis bendradarbiavimas jau vykdomas vakarų Europoje.

MANITOBA IŠLEIS PASKOLO BONUS?

Manitobos provincijos valdžia pasiryžusi išleisti paskolos bonus — „Canada savings bonds“, apmokamus 5% palūkanų ir platinamų tiksliai Manitobos provincijoje.

— Iš „Camp Borden“ pabėgo rankiniu kulkosvaidežiu nešinas kareivis, kuris esąs nepatikimas asmuo, todėl išpėjama saugotis ir sužinojus pranešti policijai.

VALSTYBĖMS IR JŲ VADOVAMS

Montrealio miesto ir jų apylinkių lietuviai, skaitlingai susirinkę 1961 metų vasario mėnesio 19-tą dieną Plateau salėje, paminėti 43-iusius Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo metus vienbalsiai nutarė:

Šiuo metu senai kolonializmo santvarkai nykstant, visa eilė naujų tautų, kartais net tinka mai neparuoštų savistovijai gyvenimui, sukuria savo valstybes ir yra priimamos tautos. Jungtinių Tautų šeima. Tuo tarpu Lietuva, nuo seno turėjusi savo valstybines tradicijas ir nuo 1918 metų atkūrusi nepriklausomą valstybę, tebėra naujo ir grėsmingo sovietinio imperializmo ir kolonializmo auka. kar tu su ištisa eile kitų buvusių laisvų tautų.

Todėl mes šiandien susirinkę reikalaujame:

a) Kad Lietuvoje būtų praves ti, Jungtinių Tautų priežiūroje, laisvi ir demokratiški rinkimai ir tokiu būdu atstatyta Lietuvos nepriklausomybė, b) kad visos laisvosios tautos, ir senosios ir jaunosios, konkrečiai vykdytų teisybę ir laisvės principus, įrašydamos Lietuvos nepriklausomybės klausimą Jungtinių Tau

ASTRIAI STATOMAS NEDARBO KLAUSIMAS

Oficialiais duomenimis bedarbių skaičius pakilo iki beveik 700,000, t. y. — apie 165,000 daugiau lyginant su tuo pat metu praėjusio mėnesio. Oficialiai toks nedarbo padidėjimas aiškiai namas klimatinėmis sąlygomis — labai patvariais šalčiais, ir įtaigojama, kad nuo kovo vidurio nedarbas praės mažėti.

Kai nedarbo klausimą daro ministras Starr parlamente išklė, opozicija tuojau pareikalavo nedarbo klausimu pradėti diskusijas, bet pirmininkas neprileido, nes, girdi, opozicija tyčia pučianti šį klausimą. Tačiau opozicijos lyderis, L. Pearson, kreipėsi į Min. pirm. J. Diefenbakerį, kad artimiausiu laiku vis dėlto nedarbo klausimas būtų išdiskutuotas.

KANADA APSIRŪPINA ATOMINIAIS ŠARVUOČIAIS

Kanados krašto apsaugos ministerija Montrealio „Canadian Car Co“ užsakė 500 atominių šarvuočių „Bobcat“, už 3 milij. 500 tūkst. dol., vėliau 480 tū šarvuočių statybą perkėlė į Fort William, Ont., kur tie šarvuočiai buvo išbandyti.

KANADA NE NEUTRALI

Kanados krašto apsaugos ministeris Douglas Harkness, kalbėdamasis Montrealy, pareiškė, kad Kanada ne neutrali valstybė. Kanada žino, ko siekia Rusija ir Kinija ir todėl nevaizdina neišmanėlio. Kanada visada atvira ir aiškiai pasisako, nes žino, iš kur eina pavojai. Neut ralumas ir vienašališkas nusiginklavimas būtų mirtis.

Užs. reik. min. Green taip pat pasisakė, kad Kanada negali būti neutrali, nes neutralumas atimtų iš jos ir tuos draugus, kurie yra ir kurie, bendrai veikia, gins ne tik patys save, bet ir Kanadą. O pavojai yra dideli, nes sovietinis imperializmas auga.

THE SECRETARY OF STATE WASHINGTON

Dear Mr. Charge d'Affaires: sary of Lithuanian independence and people of the United States, I extend hearty congratulations to you as representative of Lithuania on the occasion of the forty-third anniversary of Lithuanian independence. In refusing to recognize the incorporation of Lithuania into the USSR, the United Sta

tes supports the claim of the Lithuanian people to a free and independent national existence. I am sure that I speak for the American people in expressing the hope that pursuit of the just cause of the Lithuanian nation will bring it to its goal.

Sincerely yours,

Dean Rusk.

LIETUVOS NEPRIKLAUSO MYBĖS ŠVENTĖ MONTREALYJE

Šiemet buvo ypač graži ir gerai įvykdyta.

Šeštadienį Lietuvos valstybės atkūrimo 43-sias sukaktus ves mininėjo šeštadieninės raišios ciklos ir augštesnieji kursai. Be to, šiemet Montrealio radio transliavo Windsore paruošimą, kaip kasmet, radio programą per visą Kanados CBC radio tinklą.

Didžiosios iškilmes vyko sekmadienį. Į lietuvių bažnyčias skautai, šauliai, kūrėjai — savanoriai, KLK Moterų draugai atvyko organizuoti ir su savo ve liavomis, prie kurių budėjo organizacijų nariai, o AV bažnyčioje ir prie paminklinės lentos.

Iškilmingas mišias laikė klebonai, kurie pasakė ir šventei pritaikytus pamokslus, būdinančius lietuvių tautos išsilaisvinimą iš rusiškos ir vokiškos okupacijos bei kolonializmo ir gyvenimą laisvėje ir naują Rusijos okupaciją ir naują kolonizaciją. Pamaldų metu AV bažnyčioje iškilmingas mišias giedojo parapijos choras, vedamas muziko A. Ambrozaičio ir solo — op. sol. E. Kardelienė; Šv. Kazimiero parapijoje pamaldų metu giedojo sol. A. Keblys, vargonuojant K. Žižiūnui.

Po pietų Plateau salė prisirinko pilna tautiečių. Tai buvo labai gražus susirinkimas ir akademiją Lietuvos laisvės reikalui ir garbei. Pabrėžtina, kad dalyvavo perpus, maždaug, anks tyvesnės ir pokarinės ateivijos tautiečių. Tuo galima tiksliai pasidžiaugti, nes jau baigia visai išnykti skirtumas tarp ateivijos kartų, — lygiai žmonių masė, lygiai ir organizacijų vado vybių sudėtyje.

Akademiją atidarė Seimelio Prezidiumo p-kas Alb. Norke liūnas trumpu, sklandžiu ir taikliu žodžiu. Įnešus į sceną vėliavą ir sugiedojus Kanados himną, labai gražiai, poetiškai sukurta kalbą (ji bus įdėta sek. NL nr.) pasakė Dr. H. Nagys. Jos eigoje jungtinio choro, vedamo muz. Ambrozaičio, sugiedota kovotojams už tautos laisvę gedulingoji, A. Vaičiūno, giesmė „Kokioje jus“.

Po to, dr. I. Gražytei pristatant, pareiškė sveikinimus: didelis mūsų draugas Kanauninkas Drouin, vyskupijos atstovas; po jo Latvijos konsulas p. Tomson, ukrainiečių atstovas K. Rohowsky, estų atstovas p. Ridal. Dvi perskaitytos ir priimtos rezoliucijos, kurios deda mos skyrium.

Antroje dalyje pirmiausia so lo dainavo Jonė Pauliūtė K. V. Banaičio „Vai toli“, B. Dva

riono ariją „Vilnius“ iš op. „Dalia“ ir bisui dainą „Tėvy nės ilgesys“. Skambus, našus balsas, puiki tarsena, ryški interpretacija padarė gerą įspūdį ir solistė buvo labai šilta priimta. Jai įteiktas buketas rožių.

Mūsų žymusis pianistas K. Smilgevičius davė taip pat gražią lietuvišką programą — M. K. Čiurlionio „Vakarinis varpus“, V. Klovo „Pjeses“ ir A. Raciūno Baidę“. Visi kūriniai labai įdomūs ir juos pianistas išpildė pasigėrėtinais gražiais, sukaupęs jiems daug kūrybinio gumo ir gyvo jausmo.

Koncerto užbaigai vyko tautiniai šokiai, vedami J. Piečiai ir akordeonu palydimi G. Dainiaus ir G. Latvaičio. Vykusieji sukomponuoti šokiai: Ke purinė, Jonkelis, Lenciūgelis, Oželis ir Vestuvinė polka. Visi jie gerai pašokti. Humoristiniu būdu sukomponuoti šokiai ypač patiko. Gražus jaunimas, gražiai tautiškai pasirėdęs darė labai malonų įspūdį.

Pirmininkui A. Norkeliūnui pareiškusi visiems programų vykdytojams ir dalyviams, drauge ir visiems tautiečiams, dalyvavusiems minėjime padėką, visa eilė iškiliai sugiedojo Tautos Himną ir tuo minėjimą. Šiemet labai gražiai pravestą, užbaigė.

Seimelio Prezidiumui priklausomų mūsų nuoširdi padėka. Pirmadienį, vasario 20 d., tarp 5 ir 6 v. pp., prancūziškasis CBC padarė su NL red. J. Kar deliu pasikalbėjimą, išplaukusį iš Vasario 16 d. minėjimo. Atsakyta į kelis klausimus ir lietuviškai paskelbta Plateau salėje paskelbtoji rezoliucija, kurią A. Stankevičius išvertė prancūziškai.

The Montreal Star ir The Gazette minėjimą paminėjo, paėmė mintis iš rezoliucijos. Gazette įdėjo beveik ištisą rezoliuciją, o Star sutrumpintai.

TAUTOS FONDO

Montrealio sk. valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems mieliems tautiečiams už aukas, Nepriklausomybės paskelbimo šventės proga. Atskira padėka priklauso p. Br. Lukoševičiui už talkinimą, renkant aukas.

Aukų surinkta 207 dol., viso šiais metais 223 dol. Vajus tęsiamas.

Visus mielus tautiečius, dar neturėjusius progos paaukoti Lietuvos laisvinimo reikalui, prašome atlikti savo pareigą Tėvynei.

Aukotojų sąrašas bus paskelbtas vajui pasibaigus.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

L. K. Mindaugo šaulių kuopa, Montreal. \$100.00 „Vienintelis ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės liko spauda. Todėl šauliai ją remia ir remia kaip kovos ginklą. Montrealio L. K. Mindaugo šaulių kuopa N. L. Mašinų fondui skiria vieną šimtą dolerių, kad pagilvinus naujų mašinų išsigimimą, kad ji pagražėtų ir patobulėtų savo išvaizda ir turi

niu“. — pareiškia veikli Lietuvos Kunigaikščio Mindaugo šaulių kuopa per savo sekretorių Juozą Šiaučiuolį. Tai yra puiki organizacijos gestas, geras pavyzdys ir kitoms organizacijoms.

Visiems vajeaus dalyviams nuoširdžiai dėkojame ir prašome atsiliepti daugiau tautiečių. Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ Valdyba.

Krašto išlaisvinimas. Skaitant, kad kiekvienas iš lietuviško kraujo gimęs automatiškai priklauso Lietuvii Bendruomenei, tai konferencijai turėtų palengvinti išspresti ir visų lietuvių veiksmų konsolidacijos klausimą, kuris yra visų laukiamas.

Susirinkimas prašo visų lietuvių veiksmų tą klausimą dar kartą nuodugniai persvarstyti ir artimiausiu laiku tokią konfe

TAUTINIŲ ŠOKIŲ KONCERTAS

Balandžio 29 d. Dr. J. Basa navičiaus Skautų Vyčių būrelis Tautinių Šokių grupę rengia tautinių šokių koncertą, tai bus pirmas šios rūšies koncertas Montrealyje.

Programoje dalyvaus apie 100 šokėjų, tai yra visi, kurie yra priklausę minėtai grupei.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

Redaktorius Jonas Kardelis.

D.Ominic 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00	Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika. \$ 5.50	America & S. America. \$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00	Other Countries\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Dabartinė būsena Lietuvoje

Kasmet, kai minime Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves, reikia peržvelgti būsena Lietuvoje.

Šiomet minime 43-sias Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir 21-sias okupacijų sukaktuves. Daugista todėl, kad Lietuva paeiliui išgyveno ir tebe gyvena ne vieną, bet kelias okupacijas: pirma carinę ir kaizerinę, po to fašistines — raudonąją, rudąją, vėl raudonąją. Tokia jau Lietuvos „laimė“, kad ji, kaip tas „žirnis prie viešojo kelio“ — kas praeina, tas trypia. Pasigailėjimo, — matykime, — nėra mažesniui ir silpesniui. Žmonija dar nepriaugo ligi tokio kultūros laipsnio, kad mokėtų ne tik gerbti mąžesni, bet ir juo rūpintis, kaip tas priderėtų pagal humanišku mo kodeksą.

Tat ir Rusija, nors Chruščio vas rėkia, kad kolonializmas būtų panaikintas, bet tai taiko kitiems, tiksliai jokių būdu ne sau. Pasižiūrėkime, kokia gi dabar būsena Lietuvoje.

„Atodregio“ laikai, kurie vie nu saulės spindulių lyg ir buvo praplėję tamsius Lietuvos pa dangę užguliusios debesis, seniai jau yra praeję. Tai buvo po „tėvelio“ Stalino (didžiausio pasaulio žudiko) mirties. Juos būtina prisiminti, nes jie buvo vis dėlto davę okupuotai ir žudomai lietuvių tautai pro švaistę vilčių. Žinoma, tai buvo naivu, nes nė vienas okupantas ir tikras kolonistas pats ger ra valia nepasitraukė ir nepasitrauks. Bet... gi komunistai taip gražiai skelbia laisves ir taip griežtai posisako prieš koloniz mą... Tai jau bent Lietuvoje lietuviui vis dėlto duos gyven ti... Ir sukruto Lietuva. Atsivė pė. Tikėjosi. Kiek vilčių! Ypač jaunimui. Studentija metėsi į sa viveiklą. Studentija susirado at plėstas Lietuvos kūno dalis. Prasidėjo išvykos į Bielorusiją atiduotas sritis. Ten lietuvių taip pat atgavo vilčių. Ir kilo entuziazmas. Jis net sugundė Amerikoje esančius lietuvių su siteirauti, o gal ir Lietuvai bus suteiktos bent „satelitinės“ teisės... Deja! Okupantas kietas ir žiaurus. Ne tam jis okupavo, ne tam jis kolonizuoja, ne tam jis išnaudoja, kad humaniška pasielgtų.

Tai gi: visos viltys ką nors gauti Lietuvai, „sovietinės bend ruomenės“ rėmuose dingo be pėdsakų. Ant „geležinės uždang os“, kaip ant Dantės pragaro vartų užrašyta: „Palikite viltis, kurie čia įeinatė“...

Kas turėjo kokių nors vilčių, nežinojo, kad Chruščiovas nu vertino Staliną tiksliai todėl, kad pats iškiltų. Naujas tironas savo sostą pastatė ant savo pirmtako lavono. Bet istorinė patirtis sa ko: reikia sugriauti tironinę santvarką, o vietoje vieno tiro no visada atsirast naujas tironas. Taip ir atsitiko.

Todėl dabar Lietuvoje jau nėra ne tik lietuviško žodžio ir rašto, kaip sielvartavo poetas Baranauskas, bet nėra ir vilčių. Okupacija vis žiauriau ir žiau riaus spaudžia okupuotą lietuvi. Jau apie milijonas lietuvių negyvena. Visas tautos ketvirtada mo.

lis. Kuri kita tauta tokia nekal ta, neutrali ir nieku dėta, turi tokius nuostolius?! Tai baisu. Bet baisu mums, ne okupantui, ne kolonistui — sovietiniam rusiui. Jis džiaugiasi. Jam geriau sekasi naikinti lietuvių, negu caro valdininkams.

Lietuvoje vis daugėja ir dau gėja rusų. Vis stipriau ir žiau riaus lietuvių persekiojami. Vis kiekiau Lietuva išnaudojama.

Vis bevilteskėse lietuvių kal ba leidžiamoji spauda. Vis žiau riaus joje ryškus kolonisto biz nenas, kuriuo vis skaudžiau plaka mas darbininkas, kolūkietis ir vergo pareigose tarnautojas bei valdininkas.

Vis kiekiau pajungiamas oku panto tikslams realizuoti rašyto jas, dailininkas, skulptorius, mu zikas. Ir vaitoja visa Lietuva.

Aiškumo dėliai mes galėtume pasakyti: tegul gi būtų Lie tuva tame grėsmiame, kuriame yra. Juk, jeigu būtų duotos bent kokios autonomijos teisės, kuriomis ji naudotųsi pagal sa vo sugebėjimus (o yra faktas, kad Lietuvos žmonės labai daug galėtų padaryti ir didelių darbų), tai galima būtų rasti ir sugyvenimą ir bendradarbiavi mą ir abipusišką naudą. Bet... kolonistai tai nepriimtina. Ju tikslas — išnaudoti visu šimtu procentų. Ir vyksta išnaudoji mas, ir vyksta lietuvių tautos naikinimas, ir vyksta prievarta vimas, ir vyksta fizinis ir mora linis smurtas.

Lietuva nutildyta. Jeigu dar jaučiamas kiek tautos pulsas, tai lyg ta ugnelė po pelenais... Žiauru ir baisu! Jau net pasiy gė kolonizmui atiduoti pas kutines savo jėgas, ir tie despe raičioje — niekaip nepajėgia jūkti, niekaip nesugeba paten kinti okupanto reikalavimų!!!

Prieš kiek laiko iš Latvijos buvo žinių, kad ten buvo užsi mota iš kolūkiečių atimti pasku tinius sklypelius žemės, bet... pa bijota, kad gali ištikti masinis badas, ir, kas žino, ar paklus žmonės masiškai mirti, o gal sukils ir nuvers tironus! Tas sulaikė žiauriąją sovietinę dikta tūrą susilaikyti nuo paskutinio apiplėšimo pagrindinio gyvy bės palaikytojo — ūkininko, padaryto kolūkinio vergu. O ka dangi bažnyčia Lietuvoje beli ko paskutinė lietuvių tvirtovė ir vilčių palaikytoja, tai oku pantas mirčiai išvežė paskutinį Lietuvos vyskupą, atseit — nu kirtu galvą!

Tautiečiai, budėkime! Neuž mirškime Lietuvoje!

Nesigailėjimo jai jokios au kos!

J. Kardelis.

BEDIEVIO NAMAS KAUNE

Vilniaus radio ir Lietuvos ko munistinė spauda rašo, kad Kaune bus statomas naujas „Bedievio namas“. Bedieviu draugija šiame susirinkime iš rinko komisiją iš 19 asmenų: prof. Urbonas, Norkevičius, Ruzgas, Ragauskas, prof. Kau neckis, Petronis ir kt.

Nelengva bolševikams kova su Dievu...

— Rytinė Vokietija neleidžia i Berlyną vyskupų suvažiav mo.

LIETUVOS PARTIZANAI

PAGAL SOVIETINIUS LIETUVOS KOLONISTO ŠALTINIUS

7.

Kovo 9, penktadienis

Kelis sykius buvau pasiuntęs savo žmones pas Vareikių kai mo gyventoją Juozą Švenčia nį, dirbusį apylinkės sekreto riumi. Švenčianis buvo išpėtas atsakyti pareigų. Nugirdau, kad prieš keletą dienų valsčius Švenčianiu pavadė surašyti apylinkės gyventojų ikonius gyvulių. Ir, reikia tik pagalvo ti, tas niekšas pavadimą įvykdė. Draugams pasakiau, kad Šven čianį reikia sunaikinti.

Šiandien rytą pamiškės keiu Švenčianis su žmona važiuo į turgų. Juos pastebėjo netoli buvę mūsų vyrukai. Jie pasto jo pravažiuojantiems kelią. Švenčianis, žinodamas sustiki mo su mumis „skonį“, bandė bėgti, bet jį sugavo ir atvedė pas mane. Liepiau Juozą Šven čianį nedelsiant sušaudyti. Tai ir padaryta.

Kovo 29, ketvirtadienis

Jau senokai Žaliojoje, ties Veriskos kaimu, veikia plėšikų gauja. Sakau plėšikų, nes gana stambus būrys, kuriam vado vauja Šula, iš esmės neveđa jo kios kovos prieš Tarybų va džiū, o tik vagiliauja, plėšia gy ventojus, dažnai net ir turtin guosius, vadinamuosius buožes. Prisiplėštą turtą dalijasi, parda vinėja ir prageria. Gauja pras tai ginkluota; ginklai jiems rei kalingi tik apiplėšiamųjų pa gėdinimui.

Vakar ryžomės aplankyti plė šikus. Pas juos nuėjome trise: aš, Povilas Šimkus ir Juozas Vareika — visi parašiotistai.

Nedideliame eglėnelyje mus pasitiko pats Šula.

— Ko jums reikia? — taisy damasis didelį raudoną šaliką, paklausė Šula.

— Mes kovojančios už Lie tuvos laisvę ir nepriklausomy bę grupės „Karklas“ atstovai, norime pasitarti su jumis dėl to limesnio bendro veikimo, — ta riaus aš. — Esu grupės vadas „Baltušis“.

Šula vėl pasitaisė šaliką, per žvelgė mus visus tris ir atsakė. — Kovojo už Lietuvą jūs, kovojo ir mes...

— Kur jūsų žmonės?

— Mūsų žmonės dabar na muose, — paaiškino Šula. — kas pančios veja, kas šėklas sai kuoja arba valo, — pavasaris prasideda; o kai kas gal ir mic ga. Susirinks vakare visi.

JUOKDARIAI...

BIMBA DASIKALBĖJO IKI ABSURDO

Lietuvos okupacijos garbin tojas ir okupacijos garbintojų vadas, A. Bimba, „Laisvėje“ dasikalbėjo... ligi absurdo. Gir di „inkvizitoriai sudegino tūks tančius mokslininkų ir bedie vių“...

Viena, savo blogio negalima pateisinti kitų blogiu. Kita, ar Bimba nemato akin lėdančių dabarties faktų? Paskutinį Lie tuvos vyskupą iš Vilniaus išve žė į Rusijos gilumoje esantį Vladimirio kalėjimą, kuriame jau yra nukankintas Vilniaus ar kivykupas J. Reinsys, kunigas dekanas Mironas ir kas žino, kiek ir kas ten dar nukankinti. O ar Bimba neatsimena Chruš čiovo pareiškimo apie Stalino žmogžudystę? Tai jo gi ne tūkstančiai, bet milijonai žmo nių išžudyti. Kuo gi Bimba pa teisina Rusijos komunistinės diktatūros vado milijonų žmo nių išžudymą? Ar Bimba mano, kad jo absurdu nesupranta išti kimiausi jo pasekėjai?

ATVYKUSIEJI MYLI LIETUVĄ, O BIMBA?

Bimba savo „Laisvės“ pa pliauškoje rašo, kad iš Lietuvos pas tėvus į Ameriką atvykusieji berniukai ir mergaitės „myli sa vo tautą ir savo gimtąjį kraštą“. Tai yra labai gražu.

Bet A. Bimba taip pat yra at vykęs iš Lietuvos, — kodėl gi jis nemylį savo tautos ir savo krašto? Kodėl jis garbina oku

— Vadinasi, dieną namuose, o naktį plėšikaujate — bandė patikslinti Šimkus — „Juodas ponas“.

Šula buvo niūrus, į mus žiū rėjo iš padilbų. — Ką jūs darote, — tęsiau aš, — juk jūs vagiate iš visų, iš ko papuolė ir ką nugriebiate. O ar nužudėte ką nors?

— Kiekvienam paršui aš ne atsakau. Von iš čia! — sušuko plėšikų vadas.

Juozas Vareika pirmąjį Juos tos šovinį įleido į rankinio kul kosvaidžio lizdą. Aš jam daviau ženklą susilaikyti.

— Ponas Šula, — kalbėjau toliau, — tarkimės gražiuom. Tavo gaujį mes galime sunai kinti per dvi minutes.

Jis kiek atlyžo.

— Bolševikų neapkenčiame ir mes, — žvelgdamas iš paniū rų prabambėjo Šula. — Kraujo mes neliejame. Atimame laši nius, sviestą kailinius — na, ir viskas. O jūs? Jūs šaudote, ka riate, tarkuojate...

Ilgai Šulai įrodinėjome, kad būtina mums susijungti. Pama žu susidraugavome. Vakare, kai susirinko daugiau jo valka tų, įvyko pasitarimas. Aš daug kalbėjau apie tėvynės meilę. Prisiminiau pulkininko Vove rio, leitenanto Dambrausko, Klevo ir kitų žodžius ir juos kartojau iš nustebimo žiopsan tiems savo klausytojams.

— Jūs visi puikūs vyrai, — sa kiau jiems, — jūsų laukia gra ži ateitis. Apie jus sukurs poe mas, romanus, sakys, štai kas kovojo už Lietuvą. Negailejo jaunų metų, negailėjo nieko, o kovojo. Už kiekvieną jūsų žingsnį, už viską jums bus at lyginta. Garantuojau.

Jie sutiko prisijungti prie m ū sų grupės.

Žuvus Šilai — „Kovui“, ne turėjome LLA organizacijos priesaikos. Pakvietėme seną LLA narį Šulskį, kuris tuoj pat parašė kitą priesaikos teks tą. Išrikiavome Šulos gaujos da lyvių ir juos prisaikdinome.

„Karklas“ išbujojo. Atitinka mai pasiskirstėme į tris būrius. Vadovauti vienam būriui pave džiau tam pačiam Šulai. Ki tiems būriams tegul vadovauja „Morkuška“ ir „Juodas po nas“. „Morkuška“ — pirmasis mano pavaduotojas.

Bus daugiau.

Tautos fondas

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖS KANADOJE PASŲ IR ŽENKLŲ UŽ 1959 — 1960 METUS APYSKAITA

Pajamos

1. Ženklų likutis 1959 m. sausio 1 d.\$ 8,716.25
2. Gražinta ženklų iš Delhi ap. 44.50
3. Ženklų gražinta iš Calgary ap. 171.00

Viso pajamų \$ 8,931.75

Išlaidos

Išsiųsta ženklų per 2 mt. šioms apylinkėms:

1. Toronto\$ 625.00
2. Sudbury 300.00
3. Londono 220.00
4. Fort William 200.00
5. Windsor 150.00
6. Vancouver 150.00
7. Sault St. Marie 65.00
8. St. Catharines 27.50
9. Dr. M. Anyui 10.00
10. Nurašyta sugadintų 115.00

Viso išlaidų \$ 1,862.50

Ženklų likutis 1960 m. gruodžio 31 d.\$ 7,069.25
Balansas \$ 8,931.75

Pajamos

1. Pasų likutis 1959 m. sausio 1 d.\$ 120.00
2. Delhi gražino pasų už 22.00
3. Calgary gražino pasų už 16.00
4. Toronto gražino pasų už 281.00

Viso pajamų \$ 439.00

Išlaidos

1. Išsiųsta Vancouver apylinkei pasų už\$ 8.00
2. Likutis pasų 1960 m. gruodžio 31 d. 431.00

Balansas \$ 439.00

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje, skelbdama praėitų 2 metų pasų ir ženklų apyskaitą, ta proga reiškia širdingą padė ką visiems TF įgaliotiniams ir KLB Apyl. valdyboms už jų pa siaukojimą platinant pasus ir ženklus ir siunčiant centrui jų at skaitomybę. Kadangi jie sudaro įgaliotiniams ir TF centrui daug rūpesčio ir darbo, tvarkant jų atskaitomybę, tai Vasario 16 minėjime ir TF aukų vąų vykdanč, atsilankant į namus, pra šau esančius pas jus pasus ir ženklus platinti kuo skubiausia, nes jų centre jau yra nedaug likę ir jų platinimą galima būtų ne tolimoje ateityje užbaigti.

TF-do Atst. Kanadoja

Lietuviai veikia visur

Anglija.

DIDŽIOSIOS BRITANIJOS LIETUVIŲ SĄJUNGA YRA ĮSITVIRTINUSI ORGANIZACIJA

Anglijoje veikia šiuo vardu (DBLS) organizacija, kaip Pa saulio Lietuvių Bendruomenės padalinys, nors turi skirtingą pavadinimą. Veikia pajėgiau ne gu kur kitur ši organizacija vei kia ištisu ir tikru Bendruome nės vardu.

Didžiosios Britanijos Lietu vių Sąjunga Londone turi di džiuilus namus, kuriuose yra sa lės, restoranai, viešbutis ir spaustuvė, kurioje spausdina mas „Europos Lietuvis“ ir kny gos, leidžiamos Knygos klubo vardu.

Be to, DBLS yra įsigijusi di džiuilų ūkį su daugeliu pastatų, dideliu parku — sodu, netoli nuo Londono. Ten lietuvių atosto gauja, sportuoja, suvažiuoja są skrydžiams. Visa tai yra pada ryta visų lietuvių bendromis įe gomis, pačių sudėtais pinigais, šėrų forma.

Lietuvių Namuose Londone įvyko bendras DBLS Tarybos ir Valdybos posėdis, kuriame buvo diskutuojami Lietuvių Są jungos ir L. Namų b-vės reika lai. Ypatingas dėmesys buvokrei piamas į paskutiniojo DBLS su važiavimo pageidavimą paruo š ti statuto projektą visų Angli jos lietuviškų organizacijų veik lai suderinti. Kadangi ši proble ma yra labai sudėtinga, negali ma tikėtis jos greito sprendi mo, bet pirmieji žingsniai ta kryptimi turi būti bandomi.

Palyginus šių metų DBLS Centrinio izdo pajamas su pe reitų metų įnašais iš skyrių, ga lima pasidžiaugti, kad pajamos nėra sumažėjusios. Priimant dē mesin įvairias problemas, kurios šiais metais visu smarkumu bu vo iškeltos, tenka padaryti iš vadą, kad mūsų bendruomenė yra pajėgi pergyventi krizes ir toliau pasilikti solidari, tvirtai siekianti savo tikslų.

Urugvajus.

LABAI VEIKLUS LIETUVIS

Juozas Vaštakas, kuris yra 14 Europos pavergtų tautų gen. sekr. Urugvajuje, jau kuris lai kas sėkmingai veda radio pus valandį, duodamas lietuviškos muzikos, dainų, apibūdinamas lietuviškus papročius, keldamas Nukelta į 7-tą psl.

Argentina.

PIRMOJO PIETŲ AMERI KOS LIETUVIŲ KULTŲ ROS KONGRESO NUTARIMAI

Kultūros kongresas įieškojo būdų, kaip išlaikyti ir stiprinti lietuvišką dvasią šeimoje ir pri augančioje kartoje. Nusista tyta:

Tėvai privalo šeimoje kalbėti lietuviškai, palaikyti lietuviškas tradicijas ir papročius.

Tėvai turi daryti įtakos vai kams, kad jie draugautų tarpu savyje ir kurtų grynus lietuviš kas šeimas.

Yra šeimų, kurios išvyko sun kiausiais Lietuvos kūrmosi tai kais ir tebegyvena tų laikų Lie tuvos vargais ir nedateklumi ir nepažinę paskutiniųjų laikų Lie tuvos pasiektų laimėjimų, klai dingai nušviečia savo vaikams Lietuvos gyvenimą.

Į talką tėvams turėtų ateiti lietuviškoji spauda. Spaudoje turėtų būti įvestas specialus jar nimo skyrius, liečias jaunim gyvenimą.

Tėvai turėtų skaityti patys lietuvišką spaudą ir raginti vai kus ją skaityti.

Organizacijos, privalo įtrauk ti jaunimą į organizacijų akty vų darbą: ruošiant tautines šventes, minėjimus ir sudarant jiems atitinkamas sąlygas, pa kviečiant juos prelegentais pa skaitoms, eilėraščių, dainoms ir t. t.

Organizacijos turėtų steigti remti ir išlaikyti šeštadienines mokyklas, įvairius lituanistikos kursus. Ruošti bendras ir Li tuvos krašto pažinimo, sporto varžybas, bendrus jaunimo su buvimus bei iškylas.

Jaunimas turi būti įtrauktas į lietuviškos spaudos darbą įvai rūs konkursus, premijuojant jų darbus ir įteikiant premijas tautinių švenčių progomis.

Jaunimui patartina palaikyti santykius su kitų lietuviškų ko lonijų jaunimu — lankant vie ni kitus ir palaikant ryšį lai š kais ir panašiai.

Atsižvelgiant į dabartinę po litinę padėtį, visi Pietų Ameri kos Lietuvos išlaisvinimo cent rai suaktyvintų savo politinę veiklą, įtraukiant į savo grėtas naujų jėgų.

Kaip būti, kad nepaprastai greit daugėja žmonės?

Žmonių skaičius pasaulyje auga labai sparčiai. Jei tokia situacija žmonių skaičius daugės ir toliau, tai po 1000 metų žemės paviršiui žmogui nebus vietos ne tik gulėti, bet ir stovėti!

Krikščioniškosios eros pradžioje buvo tik apie 300 milijonų žmonių pasaulyje. Apie 1700 metus tebuvo tik apie 500 milijonų, o dabar jau yra daugiau kaip 2.500 milijonų! Vadinasi, per paskutiniuosius 200 metų žmonių skaičius papenkiaugė jo!

Dabar kas 24 valandos mūsų žemelė praturtėja šimtu tūkstančių žmonių! Vadinasi, po trejų metų bus daugiau kaip šimtas milijonų žmonių daugiau negu dabar, o dvidešimto amžiaus pabaigoje žemės paviršius judės apie 5000 milijonų žmonių, t. y. dvigubai daugiau negu dabar.

KAIP ATITOLINTI ŽMONIŲ PERTEKLIUS GRĖSMĘ?

Ar žmonių perteklius bus tvarkomas senamadišku būdu, t. y. skerdynėmis — karu, maru, badu, ar tam surasim švelnesnes, malonesnes priemones?

Iš patirties žinome, kad kai rai praeity nesulaikė žmonių gausėjimo. Net ir šešeris metus trukusio paskutiniojo karo metu išžudyta tik vienerių metų žmonių prieauglis! Atominis karas, aišku, būtų veiksmingesnis... Bet jei žūtų net pusė visos žemės gyventojų, tai po 50 metų gal reiktų pakartoti šią „operaciją“. Tikėkim, kad pro tą turis padaras — žmogus nebandys spręsti žmonių pertekliaus klausimo „atominio“ būdu.

Yra svajotojų, tikinčių, kad mūsų žemelės žmonių pertekliaus klausimą išspręs tarptautinis susisiekimas. Bet tai sun

JEI BŪTŲ GALIMA EMIGRACIJA Į KITAS PLANETAS, TAI REIKTŲ KASDIEN IŠVEŽTI PO ŠIMTĄ TŪKSTANČIŲ ŽMONIŲ.

RAŠO PROF. DR. K. VALTERIS

kiai igyvendinama svajonė. Ar rasime planetą, kurioje žmonės galės gyventi? Jei rasim, tai ar atsiras kas parą po šimtą tūkstančių savanorių emigrantų, pasirodysiu skristi į tą planetą? Žinoma, jei mūsų žemę užvaldys bolševizmas ar hitlerizmas, tai ši klausimą lengvai sutvarkys deportacijomis ar masinėmis skerdynėmis.

Galimas dalykas, kad pati gamta pasirūpins susitvarkyti su žmonių pertekliumi, kaip tai buvo praeity: gal bus „pasaulinis tvanas“ ar plataus masto žemės drebėjimai; gal mūsų žemę nusiaubys kokia liga, prieš kurią medikai nespės surasti apsigynimo priemonių ir 80—90 proc. visų žmonių nukeliaus į „anapus“.

NEPROTINGA BŪTŲ PASITIKĖTI LIKIMU

ir nepasinaudoti proto ir technikos gresiančiam žmonijos pertekliui išvengti ar nors jam atitolinti. Jau nuo senų laikų žmonės bandė vienu ar kitu būdu tvarkyti šeimos prieauglį, bet tik pastaraisiais metais imta plačiai ir viešai kalbėti apie gimdymo kontrolę, t. y. būdus ir priemones neštamui išvengti. Gimdymo kontrolės mintis ir praktika vis labiau prigiję civilizacijoje ir kultūringuose kraštuose, bet kol ji bus praktikuojama primityviuose kraštuose, tai dar praeis ne mažiau kaip 50 metų. Suprantama, kad gimdymo kontrolės priemonės turi būti paprastos, pigios, visiems prieinamos, patikimos, estetiškos. Kol kas visos šios sąlygos atitinkančių priemonių dar neturi

me, bet tai netolimos ateities dalykas. Šiam svarbiam ir gyvybiškai reikiam visos valstybės turėtų skirti daug pinigų ir paskatinti mokslininkus skirti savo protus ir jėgas. Suradus augščiau išvardytąsias sąlygas atitinkančias gimdymo kontrolės priemones — jas reiktų taikyti visuotinai, t. y. visame žemės paviršiuje. Bet prieš tai dar reiktų ilgamečių bandymų išsiaiškinti, kad tos priemonės nepalikų neigiamų pėdsakų tėvams, o ypač vaikams, kurie gimtų iš tėvų, ilgesnį laiką naudojusiu tas priemones.

Dar vienas klausimas: ar visi kraštai priims gimdymo kontrolę valstybiniu mastu? Jei, sąlygoms, Vakarai patogiausi tvarkys su gyventojų prieaugliu, o Rytai atsisakys normuoti savo gimimų skaičių, tai Vakarai pasmerks save mirčiai.

Be to, jei visos politinės ir techninės kliūtys ir būtų nugalėtos, tai dar būtų „dvasinės“ kliūtys. Mat, kai kurių religijų vadai turi keistas pažiūras į gimdymo kontrolę: jie įtikinėja savo sekėjus, kad gimdymo kontrolė yra nuodėmingas veiksmas... Taip pat kai kuriuose kraštuose vyrauja įsitikinimas, kad vyras gali įrodyti savo vyriškumą tik turėdamas daug vaikų. Aišku, tai nesąmonė: vaikų skaičius įrodo tik vyro vaisingumą, bet ne vyriškumą. Yra ir individualinis „patraukimas“ turėti daug vaikų. Gimdymo kontrolė varžytų tokių žmonių asmenis laisvę turėti tiek vaikų, kiek jie nori.

MAISTO IR KITOKIŲ REIKMENŲ KLAUSIMAS

Jei po 40 metų žemės paviršius bus 5000 milijonų žmonių, tai jau pats laikas dabar galvoti ir planuoti, kaip juos išmaitinti.

Žemdirbystės ekspertai tiki, kad galima pagaminti dvigulį daugiau maisto, bet tam reikia sutelkti daug pinigų ir darbo, paverčiant dykumas, džungles ir pelkes dirbama, derlinga žeme. Bet... apie pusę žmonijos ir dabar gyvena pusbadžiu. Vadinasi, dar daug reikia padirbėti, kad dabarties žmonija sušiai ir sveikai pavalgytų.

Be to, vien maistas svarbu. Šiais laikais mums reikia: ne tik maisto, anglies, pastogės ir... vandens. Jei šių dalykų pristigtu, tai būtų riesta. Kaip ilgai dar kasim ir sėsim visą šią žemę iš žemės maitintojos? Geležies ir aliuminio gauslį ir nepirginsim. Anglies ir alyvos išteklių yra riboti, bet mokeji

mas pažaboti atominę energiją galės užpildyti šią spragą. Be vandens iš bėdos bus galima išsiversti, pakeičiant jį aliuminiu. Bet, nors ir keista, vandens trūkumo grėsmė yra tikrai rimta. Net ir britų salos, apsuptos vandenynų, didmiesčiai jau ima „trokšti“ ir didėjantis vandens poreikis reikalauja teikia daug rūpesčių miestų administracijoms. Juo civilizuočiau kultūringesni žmonės, juo jie daugiau sunaudoja vandens. Su civilizacija kartu auga pramonė, ir pramonė sunaudojama labai daug vandens, o vandens tiekimas atsilieka. Ir taip pa lengva

AUGA VANDENS TRŪKUMO GRĖSMĖ.

Turint galvoj spartų žemiškų gėrybių mažėjimą, atsiranda žmonių, raginančių sulaukyti pramonės plitimą, o krepiti daugiau dėmesio į žemdirbystę. Žmonių skaičiaus augimas, švietimo kilimas ir galimas visokių reikmenų trūkumas, abejonės, atsiliepi į socialinę ir politinę santvarką. Švietimui kylant, žmonės bręs žmogiškosios vertės supratimas, bujos laisvės jausmas, o tuo pačiu turės ryšius su tikėjimu ir net pažiūrų skirtumai. Tik išmokslintam ir protaujančiam žmogui bus aišku, kad neturėtų būti skurdo šalia prabangos ir kad visi nori ir pajėgūs siegti augštesnės mokslo turėtų galimybes pasiekti jį. Nemokšas ir išmokslintasis gyvena skirtinguose pasauliuose ir negali vienas kito suprasti. O kur nėra abipusio supratimo, ten negali būti ir darnaus sugyvenimo. Tikėkim, kad netolimoj ateity žino nės nebetils sauruose laumų ir partijų narveliuose. Nykstant luomų išsimokslinimo ir partijų skirtumams, žmonija vis labiau artės į tikrąjį komunizmą, kokį ji suprato ir praktikavo pirmieji krikščionys. Nebus prabangos, bet nebus ir skurdo, bet tik kiu, kaid žmonės jausis saugesni ir laimingesni. (E. L.)

— Sovietija Lumumbos šalyje ninkams į Kongo prigabeno Českoslovakijoje pagamintų ginklų.

— Pasitraukė Izraelio ministras Ben-Gurion.

— Kinijos komunistai, vėl šaudė į Kvimoj saigą.

— Į Paryžių atvyko Ispanijos karo štabo viršininkas pasitarti.

— Maroke prasidėjo žydų persekiojimas.

— Naujasis JAV sekretorius Rusk pasisakė, kad JAV sieks naujos užsienio politikos. Jis iškelė Kongo neutralizavimo tikslą.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS
RUSŲ MUŠTYNĖS SU KANADIEČIAIS
MASKVOJE

Draugiškų ledo rutulio rungtynių metu Maskvoje tarp kanadiečių ir Maskvos Dinamo komandų du kartus žaidėjų tarpe kilo muštinės, palydėtos išsiskais keiksmiais ir 12 tūkst. žiūrovų staigimu. Vyrų, įsidedę pirštus į burną taip smarkiai švilpė, kad net moterys buvo priverstos užsikimšti ausis. Šios muštinės ledo rutulio aikštėje plačiai komentavo ne tik Kanados, bet ir viso pasaulio spauda. Rusai kanadiečius apkaltino aštriu ir gal net per žiauriu žaidimu.

IŠ HAMILTONO

Ši šeštadienį, mūsų parapijos salėje, vyks Kanados Sporto Apygardos jaunių ir jaunučių individualinės stalo teniso pirmenybės. Kovas numato išstati 10 žaidėjų.

— Sveikiname mūsų klubo narių J. Brazlauską, laimėjusį Londono, Ont. miesto stalo teniso vicemeisterio vardą. Baigė mūsiškis buvo nugalėtas kiniečio.

— Pusiaubaigminėse Hamiltono katalikiškų parapijų krepšinio pirmenybių rungtynėse, mūsų jaunieji buvo nugalėti Liurdo šv. Panelės parapijos 38:43 (24:13). Tai buvo skaudus pralaimėjimas, nes Kovo jaunieji vienu metu vedė net 16 taškų skirtumu. Trečias ketvirtis jiems buvo „juodžiausias“ lietuvių pelnė tik keturis taškus, kai tuo tarpu kanadiečiai ne tik pasekmę išlygino, bet ir persivėrė į savo naudai. Tokiu būdu, VAV parapija iš 16 dalyvių tarpo, pasidalino 3—4 vieta Hamiltono diacezijoje. Paskutinėse rungtynėse žaidė ir taškų pelnė: Bakaitis 11, Meš

kauskas 10, Vinerskis 7, Dervaitis 10, Breichmanas, Blekaitis, Enskaitis, Gužas, Petrauskas, Kybartas.

— Atkreipkime dėmesį į valdybos talpinamą atsisaukimą Hamiltono kronikoj, paragindami savo pažįstamų vaikus, įsijungti į klubo eiles.

— Numatytas visuotinis susirinkimas kovo 5 d. yra atšaukiamas, nes tą sekmadienį parapijos salėje yra rengiama Kazuko mugė. Susirinkimas įvyks kovo 12 d. tuo pat metu.

— Ši sekmadienį L. Namų Delta kino salėje rengiama spektaklis „Dvylika brolių juodvarniais laksčiusių“. Atvyksta me ne tik patys, bet taip pat atsivedam ir savo draugus.

— Pagerbimo vakarienė tėvams ir sportininkams rengiama šį šeštadienį 7 val. v. VAV parapijos salėje. K. B.

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

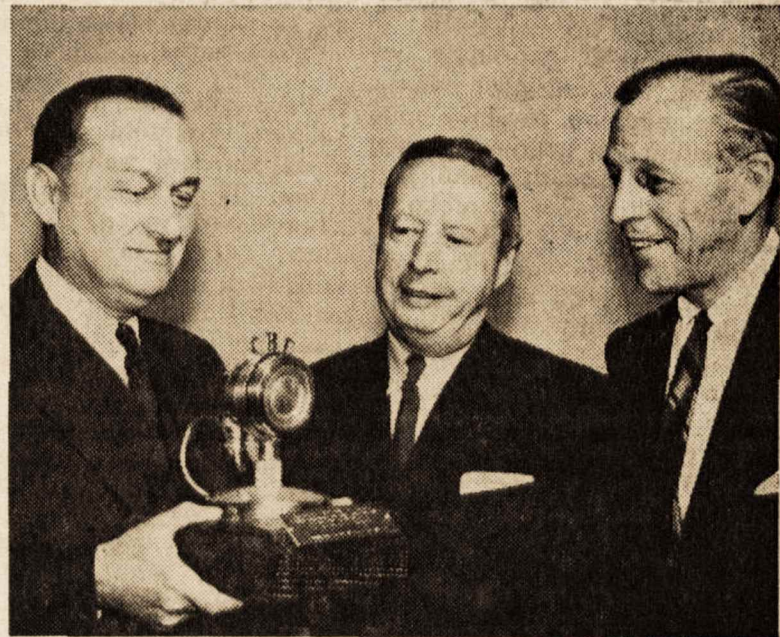
— Mažojo rankinio (handball) SS-gos pirmenybėse, gražia pergalę iškovojo Vilniaus žalgirietės, laimėdamos trečią vietą. Jas pralenkė tik Kalinin gradas ir Maskva.

— Daugiausiai stalo tenisininkų SS-gos pirmenybių baiginiuose susitikimuose davė Lietuva ir Estija — po 9 dalyvių. Jau įvyko pirmieji susitikimai. Kol kas be pralaimėjimų eina A. Saunoris ir N. Ramnauskaitė. Pirmenybės vyksta Baku mieste.

— Geriausias SS-gos 1960 m. sportininkas sunkumų kilno tojas J. Vlasov lankėsi Vilniuje. Jis vasario 6 d. kalbėjo teie vizijoje ir politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugijos salėje Nukelta į 6-tą psl.

Alistair Cooke pažįstamas iš CBC radio ir TV kaip politinis žurnalistas, bet nedaugelis jį žino kaip pianistą ir kompozitorį, o jis ir toks yra.

CBC prezidentas priima sidabrinį mikrofoną iš Imperial naftos komp. prezidento. Dovana skiriama hockey nugalėtojui.

V. SIRIJOS GIRA

Voratinkliai draikės be vėjo

Romanas

14.

Pirmoji konjako taurelė supurtė Barvainienę. Jai buvo teke ragauti to gėrimo, bet seniau. Ji buvo jau pamiršusi tą baisų skonį. Antroji taurelė ėjo lengviau, trečioji — visai šldžiai. Po ketvirtos Viktorija pasijuto visai apsvaigusi. Tai ji pasakė Adomėnui.

— Aš jūsų neverčiau gerti, — teisinosi Adomėnas. — Džiaugiuos, kad rytoj rytą išvykstu. Jūsų vyras jieškos manęs po visą ligoninę užmušti.

— Mano vyras yra prėskas kaip macai. — Aš labai mėgstu macus. — O aš savo vyrą. Mėgstu. Suprantant? („Aš visai girta“, — tarė ji sau mintyse). Bet daugiau aš negersiu. — Aš ir nesiūlau. Nejaugi jūs savo vyrą tik mėgstat?

Barvainienė šyptelėjo ir neatsakė — jau tingėjo kalbėti. Ji girdėjo, kaip Adomėnas prašė kelnerio nenešti mėsakato. „Ar jis iš šykštumo, ar nenori, kad aš nusigerčiau?“ Ir uža: jai pasidarė negera.

Kai jie ėjo iš restorano, orkestras grojo visu įkarščiu. Tačiau Viktorija ir dabar nesuprato, ką jis groja. Rūbinių prie jų priejo kažkoks girtas jaunikaitis.

— Jūs — daktarė Barvainienė, o jūsų kavalierių aš irgi pažįstu. Ir kas man rūpi? Barvainis kvailas kaip bato aulais, taip jam ir reikia.

Adomėno veidas paraudo iš pykčio. Viktorija nebuvo dar tiek įkaušusi, kad to nepastebėtų.

— Jei jūs girtas, tai jūsų asmeniškias reikalas, jaunasai bičiuli, bet prie nepažįstamų moterų nesikabinama. Ašku!

— Ei, jūs... — girtuoklio hežuvis pynėsi. — Barvainis mano draugas, jūs su-prantate?

Viktorija su Adomėnu išėjo į gatvę. Paskui juos išriedė jo ir girtas jaunikaitis.

— Dabar jis nuo mūsų neatsikabins, — atsiduso Viktorija.

— Atsikabins.

Jie ėjo neskubėdami bemingančia gatve. Jaunikaitis nebuvo. Tačiau Komunarų gatvės kampe jis vėl išdygo lyg iš po žemių.

— Jūs — daktarė Barvainienė, tai aš žinau, bet ko jūs vaikiojate su tuo...

— Atsiprašau, — tarė Adomėnas Viktorijai. — Vieną se kundę.

Jis priejo prie jaunikaitio, paėmė jį už parankės ir pasive dėjo prie namo sienos. Girtas jaunuolis nespėjo net pasiprie šinti. Ir čia Viktorija išgirdo du skambius antausius.

— Tai jums tik pradžia, — išgirdo prikimusį Adomėno balsą. — Jei kabinsitės dar, gausit daugiau. Supratot?

Adomėnas priejo prie Viktorijos, šluostydamas rankas į savo apsiausto skvernus.

— Ką jūs padarėt? — prašnabždėjo Barvainienė.

— Kitąp negalėjau. Reikia gi kaip nors gintis nuo chuli ganų. Net jų pačių ginklų.

Girtas jaunikaitis jų nebesivijo, bet visa nuotaika buvo su gadinta. Jie tylėjo iki pat Žvėlyno tilto. Naktis buvo giedra, ir Neryje atsispindėjo žvaigždės.

— Muskato mes taip ir negėrėme, — pasakė kažkodėl Viktorija ir paėmė Adomėną už parankės. Ji pajuto, kaip krūptelėjo jo ranka.

— Gersime kita proga.

— Kokia?

— Progų atsiras.

— O jei natsiras?

— Ką gi, tada negersim, Viktorija.

— Aš girta ir todėl negaliu įsijeisti. Aš juk privalėčiau įsijeisti. Mes juk negėrėm bruderšafto, o jūs vadinat mane vardu.

— Tai išspruko netyčia.

— Jei taip, tai dar blogiau. O žinote, kad jūsų aš ir var do nežinau.

— Adomas. Mano tėvas buvo žmogus su fantazija, apmušalų lipdytojas. Na ir nusprendė, kad taip skambiau. Beje, jis pats taip pat buvo Adomas.

— Na, o aš tik Viktorija. Klausyk, Adomai, man vėl negera. Ar tai praeis?

— Būtinai.

Jie vėl tylėjo. Dabar iki pat jos namų.

— Štai aš čia gyvenu. — Jai pasigirdo, kad gurgžtelėjo namų durys. — Tss, Tomas, atrodo, nemiega...

Ji spustelėjo Adomėnui delną ir išmuko pro vartelius į darželį.

Grijdamas Adomėnas pajuto, kad jau gerokai vėsu; nuo upės krantų kilo žvabki drėgmė; žemi, labai žemi debesys, o gal tik tirštas rūkas, driekėsi viršum Vilniaus. Ir Seryje žvaidėdės jau nebešvitėjo.

V

Pabudo Viktorija svetainėje, ant sofos, skirtos atsitikti niems svečiams. Maudė galvą, burnoje buvo kartu, o pamėgi nus kelvis, aptemo akys. „Ir tai nuo kelių taurelių konjako! Baisu! Kokie nelaimingi utri jaustis tie vargšai girtuokliai...“

Jos patalas buvo improvizuotas: kažkokia sena staltiesė vietoje paklodės, vietoj antklodės — senas vyro apsiaustas... Viktorija skubiai striktelėjo nuo sofos, bijodama, kad viso to nepamatytų vaikai. Dėl Barvainio — tai jai buvo vistiek. Tačiau nei Barvainio, nei vaikų jau nebuvo. Viktorija žvilgtelėjo į laikrodį: be dvylikos minučių devynios. Jai pasidarė la bai nejauku, kad vaikai matė ją taip keistai miegančią. „Tomas, tur būt, paaikšino, kad aš sergu“. Ji neapsiriko. Barvainis kaip tik taip ir buvo paaikšinęs.

Viktorija visa nusiprausė šaltu vandeniu ir pasijuto daug žvalnesnė. Virtuvėje stovėjo nesuplauti indai — vaikų ir vyro

Penktieji metai

RASO VYT. ŠIRVYDAS

I

Didinga tema, silpna plunksna.

Antrasis mūsų sicialdemonstracijų veikėjas, Kipro Bielinio, atsiminimų tomas „Penktieji metai“ turi pridėtinę antraštę „Revoliucinio sąjūdžio slinkis ir padariniai“. Gera popiera, aiški spauda, kieti viršeliai kaip pirmojo („Dienojimas“, 1958 m., 464 pusl.). Leido Amerikos lietuvių sąjungos Literatūros Fondas (1959 m., 592 pusl.). Išspausdino 1.200 egz.

Gaila, ir apie šį tenka sakyti, ką kritika sakė apie pirmąjį: daug sėta, nedaug darniai suaugę. Ir vėl skaitytojas turi daug virinto vandens nusrėbti iki prieina spūgtui. Turiniui suglausti ir apipavidalinti vėl trūko nusimanancio rašytojo — redaktoriaus, o kalba vėl kaip „kiauriai rusiška mokykla“ (p. 10). Vaizdingų atsiminimų maža, sausų dokumentų atpasakijimų daug.

Autorius gimė 1883 m., tat 1905 m. buvo 22 m. anžiū vėryukas. Sd partijon įstojo 1902 m. Latvijoje, nebaigęs mokslo Rygos gimnazijoje. Vie nintelis tų laikų jo plunksnos darbas tebuvo 1905 metais J. O. Širvydo (Am. liet. Socialis tų Sąjungos kūrėjo) „Vienybės Lietuvininkų“ (Plymouth, Pa.) išleistoji „Kaip Sicilijos kaimiečiai už laisvę kovojo? — tema toli ne proletariška. Rėk raštį bene prisiuntė Londone tuomet gyvenęs Lizdeikos pa varde A. Janulaitis. Po to Bie linis, rodos, nieko stambaus ne rašė iki Kaune ėjęs „Socialde mokras“ ėmė spausdinti 1927 m. jo atsiminimus, kurių datą 1931 m. paskelbė ir Šiauliuose ėjęs „Kultūros“ žurnalas. Auto rius jų dalį ėia vėl pakartoja, rodos, net neįstaisęs.

Brandesnį turinį kurti auto riuvi, matyti, trukdo ne vien li teratinio talento stoka, bet ir silpna atmintis. Šiauliuose, pa vyzdžiui, 1905 m. buvo šviesio menės gegužinė, paminėti spau dos leidimą. Ji pateko net rusų žinių agentūros dėmesiui, bet Bielinis sako: „beveik nieko ne atsimenu“ (p. 16). Tiesa, ji slo gutis vakarop ėmė kankinti. Birželyje, 1903 m. Viuniuje šaukta sd konferencija. Auto rius prisipažįsta: „negalys prisi minti“, kas jam pasiūlė daly vauti (p. 19). Dalyviais gi bu vo Penktųjų metų temai svar būs vyrai: St. Kairys, V. Siru tavičius, J. Jakš-Tyris, dr. S. Matulaitis. Sekančiais metais (1904) pas Sirutavičių Kairi kėse, įvyko „įsteigiamasis sd jaunomenės suvažiavimas“, kur dalyvavo A. Janulaitis, K. Venclauskis, M. ir V. Biržiš

kai. Konferuota dvi dieni. Būta ideologinių ginčų. Bielinis nie ko neatsimena (p. 22) ir skaity toją siunčia pas St. Kairį — skaityti jo „Lietuva budo“, p. 328 — 340 ir 403 — 405.

Bielinis Penktuosius metus teisėtai įrikiuoja į 1830 ir 1863 sambrūzdžių su pasikei siais vaidylomis — dabar veikė „kiti visuomenės sluogsniai“. Nors nelengva susekti autoriaus pagrindinę nuomonę (kaip sun ku ir patirti jo asmeninį vaidmė nį) atrodo, jis „kitu visuomenės sluogsnium“ nori iškelti veiklav sių ir išpūdingiausių pramonės darbininkų luomą, kuris, tiesa, nebuvo lietuviškas, bet jam va dovavę be galo sumanūs, išmin tingi ir vis padėtyje susioritu toją, lenkiškai kalbėti moką, lietuviai socialdemokratai. To dėl autorius paniekina skaitlėn gausio ir tikrai lietuviško vals tiečių luomo vadus vėpiniškus — demokratų ir katalikų kunigi ją.

Pavyzdžiui, Puskelnų kaime Mariampolės apylinkėje sušauk tas demokratų ir sd susirinki mas išsiaiškinti programas. Dr. Grinius (Bielinis pasakoja): „išlėto ir gaspadoriška („še mi mniškai“) dėstė demokratų nusistatymą. Buvau suplanavęs kvestoką žodį, po kurio priešas (?) demokratas turėjo sudėti ginklus?“ (p. 209). Kaip tai nesinori tikėti, kad 22 metų, gimnazijos moksly nebaigęs jaunuolis būtų ideologiškai nu dėjęs išmokslintą gydytoją ir pnyrusį visuomenės veikėją, se ną varpininką, dr. Grinių. Bet, matyt, ir šiandien autorius savo tometine galia tebetiki! Deja, jo du tomai išleisti atsiminimų nepadrąsina mūsų tikėti, o da vojimo turino brandumu, litera tūriniu pavidalu ir nuosakumu. Karšči žodžiai blynų neįskept. Bus daugiau.

● Panaikins visas DP — pabė gėliams. Jau seniau buvo pri imtas Europos valstybių nuta rimas, iš gyvenančių pagal „Londono konvencijos“ pasas (buv. DP) asmenų nebereika lauti vizų, panašiai, kaip yra pa naikintos vizos susisiekime tarp daugelio Europos kraštų. Bet ne visos valstybės susitarimą bu vo ratifikavusios. Dabar aiškė ja, kad minėtos kategorijos sve timšalius įsileisti be vizos (be Fed. Vokietijos) sutinka dar Belgija, Danija, Prancūzija, Olandija, Norvegija ir Švedija.

Patarlė: „Kas skaito ir ra šo, duonos neprašo“.

KULTŪRINĖ KRONIKA

A. RUKŠTELES PARODA DETROITE

Detroito lietuvių Kultūros klubas ruošia dail. Antano Rū kštelės meno parodą, kuri įvyks kovo 5 d., sekmadienį. Tarptautinio Instituto patalpo se, Kirby, Ill. Parodos atidary mas bus 4 val. p. p., tačiau sve čiai galės lankyti parodą iki kytį 2 val. Parodos lankymas nemokamas.

Bus išstatyta lietuvišką gyve nimą liečiančių figūrinių kom pozicijų, lietuviškų ir nelietuviškų peizažų, naturmortų ir kt., viso apie 40 paveikslų. Tai bus antroji dail. Rūkštelės meno pa roda Detroito. Pirmoji įvyko 1957 m., ir detroitiečiai dar jos nepamiršo. Reikia tikėtis, kad publikos susidomėjimas antrąja Rūkštelės paroda nebus mažes nis, kaip kad pirmąja.

Paroda tęsis visą savaitę ir bus uždaryta sekmadienį, kovo 12 d. 6 val. p. p.

DOMISI LIETUVIŲ DAILE

Kingston Queen's universite to meno profesorius, žinomas dailininkas Andre Bieler su po nia lankėsi A. ir A. Tamošaičių dailės studijose ir labai domė jo si paveikslais, kilimais ir audi niais. Kiek vėliau profesorius prieš savo parodos atidarymą universiteto galerijoje, pakvie tė pp. Tamošaičius iškilmin giems pietums, jų namuose, kur ilgesnį laiką diskutavo šių dienų dailės problemas.

ISKYLA LIETUVIS MOKSLININKAS

Jonas Genys, Lietuvoje bai gęs Šiaulių mokytojų semina riją, Vokietijoje Goettingeno universitete Miškininkystės fa kultetą, JAV Michigan univer sitete gavo filosofijos Doktaro laipsnį, parašęs disertaciją te ma „Europinio maumedžio po puliacija“. Po to Dr. J. Genys Michigano universitete Miški ninkystės fakultete buvo geneti kos profesorius asistentu, o da bar Madisone yra Wisconsin universiteto Agrikultūros kolo gijoje instruktorium.

PILSUDSKIENĖS ATSIMINIMAI,

383 puslapių knygą, išleista „Gryf Publikation Co“, pasiro dė Londone.

Juozo Pilsudskio žmona, naš lė, Aleksandra Pilsudskienė, a šo, kad Lenkijos maršalas Juo zas Pilsudskis didžiūodavęs, kad jis yra kilęs iš didžiųjų Lie tuvis kunigaikščių Dausprunkų ir buvęs giminingas su kunigai kščiais Giniočiais arba Ginei čiais. Dausprungis gi buvęs Mindaugo brolis. Kaip žinoma, Pilsudskio motina ir mirė N.

Lietuvoje (buvo palaidota Su ginčiuose, Utenos ap.), iš kur 1935 m. perkelta į Rasų kapus Vilniuje. Ir Juozas Pilsudskis buvo gimęs Lietuvoje, Žulavos dvare, ties Vilnium, kurį turėjo Juozo tėvas, taip pat Juozas Pilsudskis.

Gal todėl Lietuvos okupu tas, Maskvos rusas, Pilsudskio širdį saugo Vilniuje, kai kitų ka pus sutrypia, kad ir žymės ne liktu...

LIETUVIŠKOSIOS KNY GOS PROBLEMŲ

paskutinė dalin įsibrovė aiški klaida. Antroje skiltyje, kad bant apie „8 lapų“ gimnazistės pasaulį, parašyta: „Gimtasias Kampas atsistojo, kaip gyvas“, o turi būti: „Gimtasias Kaunas“ ir tt.

KAI KURIOS LIETUVOJE IŠEJUSIOS KNYGOS

K. Daukšas: „Chemijos žo dynas“. 449 psl. 1960.

M. Eglinis: „Taip priartina ma ateitis“. Apybraižos. 155 psl. 1960.

D. P. Gorskis: „Logika“. Vadovėlis ped. institutams. 307 psl. 1960.

„Grafika“. Sudarė E. Jurė nas. 76 ilustr. lapų. 1960.

S. Janušonis: „Radio mėgė jo vadovas“. 606 psl. 1960.

A. Ruzgaitė: „Choreografi jos menas“. 48 psl. su ilustr. 1960.

G. Žilinskas: Augštoji algeo ra. Red. V. Statulevičius. 822 p. 1960.

„Vakarų Europos literatūra“ — straipsnių rinkinys, pažyme tas kaip „pagelbinė priemonė mokiniams“.

K. Navickas: „Lenininės na cionalinės politikos istorinė rei kšmė lietuvių tautai“.

R. Varakauskas: „Pilėnų gy venimas“.

Z. Bridikis: „Partizanų ta kais“.

J. Jurginis: „Aušros vartai“. „Pažinkime Tarybų Lietu vą“. Katalogas.

„Vilnius“. Albumas.

M. K. Čiurlionis: „Apie mu ziką ir dailę“. Paruošė V. Čiur lionytė — Karužienė.

D. Poška: „Raštai“.

„Mūsų Kauno marios“. Dai nos chorams. Sudarė A. Gim žauskas.

V. Paršinas: „Kauno jūra“.

„Literatūros mokslas ir kriti ka“.

● Dail. A. Valeška paskyrė 1000 dol. premiją kompozito riui V. Jakubėnui, kad parašy tų šv. Kazimiero garbi kanta tą, pagal Antano Rūko eilė raštį.

MIRĖ DR. M. VINIKAS

ZURNALISTĖS NELAIMĖ

Ilgametis Susivienijimo Lie tuvių Amerikoje — SLA — sekretorius ir JAV draudimų ži novas, žymus visuomenininkas Daktaras Matas Vinikas vasa rio 8 d. mirė New Yorko ligoni nėje, susilaukęs 77 metų am žiaus.

M. Vinikas yra gimęs Lietu voje, Kapčiamiestyje, ir JAV at vykęs 16-ko metų. Čia dirbo įvairius darbus. New Yorke Co oper Union institute studijavo chemiją ir vėliau gavo chemi jos Daktaro laipsnį.

M. Vinikas visą laiką prikiau sė JAV lietuvių Sandaros orga nizacijai, kuri pasireiškė Lietu vai nepriklausomybę atgav nant ypač veiksmingai. Jis bu vo Vykdomojo komiteto Va šingtono pirmininku ir rūpinosi Lietuvos nepiklausomybės pri pažinimu. Jis taipgi vadovavo miliono parašų rinkimui ir Lie tuvai paskolos išrūpinimui. Dr. M. Vinikui vadovaujant, JAV buvo įsteigta Lietuvos atstovų bė, kurioje jis tūlą laiką dirbo.

1924 metais Dr. M. Vinikas buvo atvykęs Lietuvon ir dir bo Užsienių reikalų ministerio je. Bet po metų sugrįžo į Ame riką. Čia jis 1933 metais išren kamus SLA sekretorium, ir juo išbuvo iki mirties, pastoviai toms pareigoms perreikamas.

Velionis paliko žmoną Oną ir du sūnus — Matą ir Juozą. Žmona vykdydama testamen tą, velionio palaikus pašarvojo Garšvos koplyčioje, kur atsi bu vo paskutinio atsisveikinimo apeigos. Vasario 12 d. kūnas krematoriume sudegintas, o pe lenai palaidoti nuvežti į Tauti nes kapines Čikagon.

Dr. M. Vinikas buvo tvirtų būdo žmogus, labai veiklus, ry žingas, demokratas, augštai kul tūringa asmenybė. Jo asmeny SLA neteko vieno didžiųjų sa vo šulų.

● K. Bielinio atsiminimų trečia sis tomas ir netrukus eis į spaus tuvę.

● Dr. K. Ostrauskas Bostono lietuvių Kultūros klube darė pranešimą apie M. K. Čiurlio nį.

● Rašyt. S. Zobarskas parašė vaikams knygėlę angliškai.

● Dail. B. Jameikienė Havajų salose gražiai veikia ir gauna ge rą įvertinimą.

● V. Krėvės „Raganus“ ver čiamas į anglų kalbą Londone.

● L. Sabaliūnas Kolumbijos Universitete rašo disertaciją te ma „Lithuania, 1939—40; A. Society in Crisis“.

— Kastro pasisakius, kad jis turįs teisę savo idėjas ekspon tuoti, Amerika pradeda viešą pasipriešinimą radio pagalba.

— Iš kurgi tu, Domicėle, aasiradai? Aš net negirdėjau, kaip tu įėjai.

— Svajojot, daktare.

— Neturiu apie ką svajot. Tiesiog esu nuvargusi.

„Direktorius? Bet juk jis išvažiavęs. Na, vadinasi, jis pasiliko“. Ji užsimetė apsiaustą ir nuėjo didžiule aikšte į teat ro pijos pastatą.

Tame pastate viskas vyko kitaip, negu laboratorijoje. Čia kažkas visada skubėjo, kažką nešė, kažkas vartojo, kažkas su kė, kažkuo kvepėjo, o visa sudėjus krūvon, panešėjo truputį į geležinkelio stotį, truputį į turgų, o gerokai į psichiatrinę ligo ninę. Viktorija pasibeldė į direktoriaus kabineto duris.

— Prašau, — atsiliepė balsas už durų.

Viktorija įėjo.

Už stalo sėdėjo daktaras Butkus ir kažkokia nematyta moteris.

Viktorija neryžtingai sustojo kambario viduryje.

— Sėskitės, daktare, — pasiūlė Butkus. — Prašome susi pažinti: mūsų laboratorijos gydytoja Barvainienė. O čia... Dovanokit, užmiršau jūsų pavardę, kolege?

— Pstšemenieckienė.

— Taip, taip, — Butkus nesistengė pakartoti tos pavar dės. — Čia jūsų kolegė, daktarė Barvainienė. Iš Panevėžio. Jos vyrą perkėlė į Vilnių, na ir ji atvyko respublikos sostinėn. Kada, daktare, supažindinsit ją su savo darbu?

Viktorija sumišo. Tačiau tai nebuvo apsirikimas: Butkus tuos žodžius taikė jai, Barvainienei.

— Man nebūtinai tuoj pat, — tarė kolegė iš Panevėžio — Kada bus patogiau daktare. Aš ir taip turiu daug darbo. Žinote, ką reiškia persikraustymas?

Viktorija žinojo, kas yra persikraustymas, tačiau ji dar negalėjo susigaudyti, kas čia vyksta. Matyt, tai nesunku buvo pažinti iš jos veido. Todėl Butkus pasiteravo:

— O gal jūs nusprendėte pasilikti senoje victoje, daktare Barvainiene? Formaliai perkelti jus aš neturiu teisės. Faktiškai ne aš, o daktaras Adomėnas, nes jis dabar čia šeimininkas. Aš tik jį pavaduoju šias tris dienas. Jūsų pareiškimo, rodos, dar ir nėra. Jūs tik žodžiu susitarėte su daktaru Adomėnu?

„Ką aš susitariau žodžiu? Kada? Nejaugi vakar Juk

Draugo atstovė prie Jungti nių tautų organizacijos, Salo mės Narkeliūnaitė, New Yo ką užvertus pūgomis, gatvėje pa slydo ir nusilaužė koją. Ją po to nuvežė į ligoninę ir sugipsa vo koją. Teks kurį laiką gydy tis.

AZIJOS LAISVĖS DIENA PAVERTGŲJŲ SEIME

Pasirašius Korejos karo a liaubas, 1954 m. sausio 23 apie 22.000 komunistinės armijos belaisvių atsisakė grįžti iš JT ne laisvės namo. Nuo tada sausio 23-ji yra švenčiama kaip Azijos laisvės diena. Tai dienai atžy mėti New Yorke Carnegie En dowment patalpose įvyko spe cialus Pavertgųjų Seimo plia ties posėdis.

„Succementavimas solidaru mo po visą pasaulį pasklidusių visų tų, kurie kovoja dėl lais vės ir prieš komunistinį impe ralizmą, ir sustiprinimas vieny bės ryšių tarp paverptosios Eu ropos ir paverptosios Azijos yra tinkamiausias būdas Laisvės Dienai atžymėti“, skelbia sau sio 23 Pavertgųjų Seimo priim toji deklaracija.

● Arch. Vyt. Petrulis, vienos firmos kviečiamas, vasario 11 d. išskrido į Karibų Trinidad salą architektūriniais darbais kaip dalininkas. Jo bičiuliai pas pp. Bražukus buvo surengę jas gražias išleistuves.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

R. Spalis. ALMA MATER. Apsysaka. Išleido Viltis (6907 Superior, Cleveland 3, Ohio, USA) 434 puslapiai. Kaina 5 dol., kietais viršeliais.

LIETUVIŲ DIENOS, nr. 1, 1961 m. sausio m. Lietuvių ir anglų kalbomis lietuvių kultū ros ir visuomenės gyvenimo žurnalas. Numerio kaina 65 ct., prenum. metams 5 dol. Adr.: 4364 Sunset Blvd., Hollywood 29, Calif.

Šio numerio bendradarbių tarpe matome prof. M. Biržiš ką, dr. P. V. Raulinaitį, dr. V. Juodeiką, Dr. D. Krivicką, dr. V. Vardį, muziką V. Jakubėną, rašytoją Nelę Mazalaitę, debiu tuojantį poetą A. Radžių, L. Valiuką ir kt. Trys daktarai — Juodeika, Krivickas ir Vardys giliai, plačiai ir įdomiai disku tuoja eilę lietuviškųjų reikalų, tarp kurių paliečia ir Lietuvos vadavimo veiksmus. Literatū ros klausimais pasisako septy ni „Draugo“ romano konkurso laimėtojai. Meno puslapiuose reprezentuojama keletas mūsų vyresniosios kartos dailininkų, kaip Žmudzinavičius, Šklėrius, Šimonis ir kt. Daug aktualų nuotraukų iš viso laisvojo pa saulio lietuvių gyvenimo.

pusryčių liekanos. Na ir štai“, — murmelėjo kažkodėl V k torija.

Valgyti jai nesinorėjo. Ji išgėrė kefyro puoduką ir iš skubėjo į darbą. Gatvėje jai dar karta apsvaigo galva, ir Vik torija turėjo sulėtinti žingsnį. „Vadinasi, šį ryt gerokai pavė luosiu į darbą“. Prisiminusi, kad Adomėnas bus šiandieną iš vykęs, ji apsidžiaugė. Jei jokių būdu nesinorėjo su juo su sitikti.

Prie konservatorijos Barvainienę privijo autobusas. Kas keisčiausia — jis buvo pusiau tuščias. „Visi žmonės jau dar be. Ne, negalima taip vėluoti!“ Viktorija labai ant savęs širdo — ir už konjaką, ir už nakvynę, ir už pavėlavimą. Ir drauge ji buvo kažkuo patenkinta; ji nesistengė analizuoti, kuo bū tent patenkinta; tačiau faktas buvo faktas. Palaipsniui ji ėmė prisiminti visą praėjusį vakarą, savo pokalbius su Adomėnu, net skambius antausius centrinėje miesto gatvėje... Ūmai ji prisiminė, kad jiedu su Adomėnu buvo pavadinę kits kitą var dais ir — jai neklaidino jos atmintis — jinai buvo pasakiusi jam „tu“. „Čia irgi be reikalo, — tarė ji sau. — Čia tai jau visiškai be reikalo“.

Laboratorijoje Barvainienės jau laukė analizių krūva. Darbas jai ši rytą nesisekė; svarbiausia — ji tik dabar įsisą monino, kaipgi iš tiesų tas darbas jos netraukia.

„Kokia aš kvailė, kad atsisakiau nuo klinikinio darbo, — mąstė jinai. — Na ką gi, dabar jau vėlu. Vėlu, vėlu, vėlu“. Ne, Nesiklijavo jai darbas. O čia dar dangus ėmė niauktis, pradėjo lašnoti. Viktorija panoro miego. Ak, kad greičiau būtų galima grįžti namo!

Tačiau namų prisiminimas išblavė Viktoriją; noras mie goti praėjo. Namuose jos lauks Barvainis, o jo dabar jinai ne nori matyti. Idomu, ar jis reikalauja pasiaiškinti, ar iš sykio ims priekaištauti? O gal ši viso tylės Pastarasis variantas būtų blogiausias. Viktoriją labai grauždavo tokia tylos įtam pos atmosfera. Geriau jau barniai!

Ir dar ją domino, ar Barvainis sužinos, kad buvo jinai su Adomėnu? Jei dar iš pat ryto jt troško, kad jis tai sužinotų (lai graužiasi!), tai dabar tolydyžio ėmėsi norėti, kad visas nuo tykis liktų paslaptysje.

— Daktare jūs kviečia direktoriui.

K. BARONAS.

25 dienos Europoje

(Kelionės įspūdžiai)

12.

„ANGLISKAS ORAS“

neleido šeštadienio vakarą kur nors ilgiau pavaikščioti. Pasitenkinam aplankymu miesto centro (Amsterdamas padalintas į penkias dalis: rytinį, vakarinį, pietinį, šiaurinį ir centrinį), bet po kelių valandų slankiojimo gatvėmis, sušlapo kojos ir rūbai. Nusprendžiau grįžti atgal į viešbutį, stebėdamas svečių kambaryje nuo 8 val. v. pradžios jusių televiziją. Čia pažinau vieną vokiečių prekybininką, buvusį laivo kapitoną, kuris sekma dienos rytą turėjo skristi toliau į Švediją. Deja, sekma dienos pusryčių atėjus vėl į tą patį kambarį, radau jį besėdintį fotelyje ir vis kartojantį „Mein Kopf, mein Kopf...“ Vargšas. Ne tik pramiegojo lėktuvą į Gotenborgą, bet taip pat skundėsi galvos skausmais. Truputį per daug būta vokiečių. Pasūliau kartu vykti į futbolo rungtynes olimpiniam stadione (1928 m. Amsterdamo įvyko olimpiada, kurioje dalyvavo ir Lietuva). Pasirodo jo jau teirautasi viešbučio patarnautoja, kurie jam pranešė, kad rungtynės greičiausiai neįvyks, nes visą savaitę lyjant, aiškė yra labai šlapia, minkšta.

Sėdime gan jaukiame kambaryje, gurgknojame konjaką, kalbėdami bendromis temomis. Kiek įdomesni jo karo įspūdžiai, nes vokiečiai matęs

„šiltą ir šaltą“.

Sakosi esąs pacifistas, tačiau jo kalboje jaučiu vokišką išdidumą, puikybę. Tas dar labiau išryškėja, kada į mūsų pasikalbėjimą įsijungia „Stern“ žurnalo korespondentas ir sirijietis prekybininkas iš Damasko. Žurnalistas baidosi politikos. Jo tėvai žuvo koncentracijos stovykloje. Karas ir politika jo nedomina. Tik mes tryse — aš, buv. jūrininkas ir sirijietis pradėdami narplioti įvairias pasaulines problemas. Įsitikinu arabų neapykantą izraelitams.

Damaskietis

atvirai mums pasako: jis turi gerų žydų — prekybininkų Londone ir Mančesteryje. Parįžiuje ir Vokietijoje. Kaip arabas, kalbasi su jais, veda prekybą ir gal kartais pajaukiau. Bet jo santykiai niekuomet neperžengia biznio ribų. Jis paliks visą gyvenimą antisemitui. Kodėl? Čia jis pradėjo dėstyti arabų istoriją, jų trėmimą iš

Izraelio ir t. t. ir t. t. Jo išvada labai aiški:

arabų problema yra svarbiausia visam pasauliui!

Ji turi būti kuo greičiausiai išspręsta teigiamą prasme arabams. Priešingu atveju, jie gali pasiduoti komunizmo įtakon. Kiek sprendžiau, jis to nenorėtų, nes man pradėjus pasakoti apie Lietuvą ir kt. pavergtus kiauštus, damaskietis, kaip bėžnierių, pasmerkė komunistinę sistemą. Bet vėliau, vėl užklausė mane, ar su rusais galima būtų padaryti kokį nors biznį. Į tai atsiliepė žurnalistas, lankęs Sov. S-gą. Jo dėstymą galima būtų suvesti į mūsų patarles žodžius:

neik su velniu uogauti.

Nežinau, kaip ilgai būtų vėdomos diskusijos, jeigu ne vokiečio žurnalisto pasiūlymas, nuvykti į gerą restoraną pietų. Siūlytį atsisakė, tad tik trise nukeleivom į Rembrandto aikštę, kiniečių restoraną. Po to taksi pavažinėję valandą laiko Amsterdamo gatvėmis, užsukome dar į naktinį klubą, perpildytą įvairios rūšies publika.

Ankstį grįžau į viešbutį, nes jau sekandį dieną laukė kelionė į Kanadą. Norėjau šį tą pirkti, tad pirmadienį rytą, tuoj po pusryčių išvykau į KLM b-vės pagrindinę raštinę, iš kurios čia autobusai į aerodromą. Didelis, plačių lentų pastatas, per savo duris praleidžia tūkstančius įvairių rasių, amžiaus turistų. Ir jie — nori ar nenori — kitoje gatvės pusėje, ant mūrinio dviejų aukštų didelio namo mato plėvėsuojančią raudoną vėliavą. Tai SS-gos prekybinė atstovybė, užuolaidom uždangstyta. Dviejuose kyšojo vaikų galvutės, beveik prie stiklo priklaustom nosim ir keturios akutės, stebindios atvažiuojančius ir išvykstančius autobusus, lengva mašinas.

Dvi valandas laiko turiau iki autobuso išėjimo, tad vėl pasileidžiu Amsterdamo gatvėmis.

Po penkiolikos metų pirmą kartą išgirstu oro pavojaus sirenas.

Užklaustas olandas (Olandijoje 50 proc. gyventojų moka vokiečių arba anglų kalbą) atsako, kad tai bandomasis aliarmas, siūrenų patikrinimas. Māt politinė padėtis yra labai pavojinga...

Dar kartą stebiu Amsterdamą iš autobuso lango, leidžiu paskutinius guldenus aerodro-

TRADICINĖ STAIGMENA

Studentui St. Tumui buvo surošta sesers Jonės Tumaitės iniciatyva, kaip įprasta, 21 metų sukaustuvių progą. Į staigmeną buvo susirinkę per 30 svečių — daugiausia mokslo draugų, kurie visi buvo puikiai paraišinti, linksmi ir gražiai praleido vakarą. Solenizantas atminčiai gavo gražių, vertingų dovanų.

NAUJĄJĄ L. AKADEMINIO SAMBŪRIO VALDYBA

dabar sudaro: Alg. Kličius — pirm., Z. Lapinas — vicep., S. Pakulytė — sekr., E. Dainius — izd., J. Kibirkštis — valdybos narys. Kaip matyti iš v-bos sudėties, ją sudaro jau čia mokyklus išėjusieji jaunimas.

● Slidinėjimo iškylą studentai ruošia vasario 25—26 dienomis. Plačiau bus sekančiame NL nr.

mo krautuvėje, kurio prekės, vykstantiems į užsienį parduodamos be jokio maito (pigiau bent 25%) ir štai 2 val. 45 min. pp. pakylame KLM lėktuvu į Montrealį. Po valandos ir penkiolikos minučių skridimo t. y. 4 val. pp. esu jau Montrealyje. Atsiprašau — Kanados laikas, nes Europoje tuo metu buvo 9 val. 30 min. vakaro. Laigi, laikas sutaupomas skrendant iš Europos į šį kontinentą, (laik rodis sukamas atgal) prarandant jį vykstant į Europą.

O dienis skridimas yra malonesnis už naktinį.

Truputį jaučiau, nes per langą, nors matai kartais tik debes, mėlyną Atlantą, tačiau daug smagiau skristi. Pasiekus Kanados krantus (N. Foundlandą) lėktuvą nusileidžia daug žemiau. Tuomet galima stebėti šiaurinę Kanados dalį, neišmatuojamus miškų plotus, uolas, būgančius kasyklų pastatų stogus. Prie šv. Lauryno kanalo jau matosi daugiau namų, vėliau besitartinat prie Montreal'o, pasirodo ištisi miesteliai. Nusi leidžiame Dorvall aerodrome, po trumpo patikrinimo mutinėje, dar spėjau į penktos val. 10 ronto lėktuvą. Namie atsiranda „ne pagal planą“.

tačiau sesers dukrelė Ramunė pirmoji mane išbėga pasveikinti. Ji būtų laukusi iki dvyliktos val. nakties (tuo laiku turėjau atsirasti namuose) nes prižadėjau atvežti iš kiekvieno krašto tautinę lėlę. Jų kolekcija ir tap turinga, bet kaip man slapta pasakė, ji žada sumušti ir Shirley Temple lėlių rekordą.

Greitai prabėgo dvidešimt penkios dienos. Bet kelionės įspūdžiai paliks visam gyvenimui. Dažnai juos prisimenu, dažnai akyse atsistoja Augsburgas, Miuncheno, Innsbruko, Frankfurto, Amsterdamo vaizdai ir įvykiai.

Po dvejų metų, jeigu būsiu sveikas ir gyvas, nusprendžiau pažinti Ispaniją, Portugaliją, Prancūziją, nes kelionės praturtina žmogaus žinių bagažą.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623. Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI — LAMY, INC

DO 6-6941 7678 George St., Ville Lasale. Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$120.000. prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm. Izd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097. Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

MONTREAL

UZGAVENIŲ BALIUS,

kurį suruošė KLKM d-ja, vado vaujama p. Vilčinskienės, labai gerai pasisekė. Į balių vakarą ne susirinko didelis dalyvių skaičius.

AV Klebono, T. J. Borevičiaus, pristatytas rašytojas Antanas Gustaitis, skaitė satyrinius eilėraščius, kurie, puikiai autoriaus skaitomi, publikai patiko. Įdomu, kad autorius, atsiliepdamas į Lietuvos okupanto jam daromus priekaištus, yra parašęs seriją „tarybinių eilėraščių“, kurių taip pat baliuje paskaitė. Autorius publikos buvo nuoširdžiai priimtas ir jo skaitymas turėjo gražių pasisekimų.

Po programos buvo vakarinė, šokių, loterija. Balius tęsėsi labai geroje nuotaikoje.

● Gustaitis Antanas, viešė, pas pp. Adomaičius, lankėsi pa bičiulius, matėsi su rašytojais, aktoriams ir baliuje susitiko daug pažįtamų, į Bostoną sugrįžę, sekma dieni.

● P. Eimutis 8 vasaites išguėjęs ligoninėje, kur jam padaryta operacija, jau sugrįžo namo ir taisosi.

● P. Vasiliauskas lėktuvu išskrido į Floridą, kur tikisi pailsėti ir pataisyti sveikatą.

● Pp. Pranevičiai (p. Dodonaitė) savo mašina buvo išvykę atostogų į Floridą, bet aną sekma dieni jau sugrįžo į Montrealį.

Aukos: užpraėjusį sekma dieni AV bažnyčios reikalams 174.35 ir misionieriams ruošti 87.02 dol.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Šv. Kazimiero šventvakaris ruošiamas kovo 4 d., šeštadienį, 8 val. vak. parapijos salėje. Bus programa ir veiks lietuvių kas bufetas. Sekma dieni, kovo 5 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje bus Šv. Kazimiero atleidai.

DŽIAMBORĖS FONDO PAREMĖ AUKOMIS

Detroito Dramos Megėjų vadovaujamas režisores p. Z. Arlauskaitė - Mikšienė, 1960 m. gruodžio 10 d. London, Ont. suvaidinusi A. Bisson'o dramą „Nežinomoji“, gautus 30 dol. kelionės išlaidoms, paaukavo: vietos skautų reikalams 15 dol. ir Džiamborės Fondui 15 dol. Gražus yra pasiaukavimas. Priimkite tiek mano, tiek Džiamborės Fondo gilią padėką.

Aukas galima įteikti arba pa siųsti: Paskaut. V. Rušas, Džiamborės Fondo įgaliotinis Toronto rajono, 18 Sutherland Ave. Toronto 13, Ont. Pask. B. Simonaitis, Džiamborės Fondo įgal. Niagaros pusiasalio, 113 Charlotte Str. Port Colborne, Ont. ir V. Gudelis Džiamb. F-d'o įgal. Kanadai, 243 High bury Ave., London, Ont.

V. Gudelis,

Džiamborės Fondo įgaliotinis Kanadai.

DO 6-8080

Quincaillerie Jacob Hardware

REG'D.

Specialybė: DOVANOS

7610 Central St.

LaSalle.

ALĖ RŪTA

Filmy menas

PASKUTINIS CLARK GABLE FILMAS

Vertai vadinamas filmų karo liumi, Clark Gable mirė anų metų gale, būdamas 59-ųjų metų. Paskutinis su juo sukta filmas buvo John Husten darbas — „The Misfits“. Filmą baigus, po dviejų dienų Clark Gable buvo ištiktas širdies smūgio, po savaitės mirė.

„The Misfits“ dabar pradeda ma rodyti ekranuose. Be abejo, daugumas eis to filmo žiūrėti vien dėl Clark Gable. Iš tikrų, jis ten ir įdomiausia pamatyti. Arthur Miller filosofiniame veikale (iš jo novelės padarytas šis filmas) Clark Gable, stiprus charakterio vyro vaidmenį, yra toks pat pajėgus aktorius, kokiuo jis buvo daugely neužmirštamų filmų. Manoma, kad šiame vaidmeny Gable yra panašus į Rhett Buttler filme „Gone with the wind“. Staigiai pavergia jį moters meilė, bet ne parduoda taip pigiai savęs. Asmeninė laisvė jam yra svarbi, kad šis filmas tikrai sutrumpino jo gyvenimą.

ti, kaip turi elgtis. Išsilaisvinti visiškai, meilei ir draugystei pasikėsinus į jo pažiūras, Gay pa siryžta fiziškai labai sunkiam laukinių arklių supančiojimo darbui; supančiojės pats vienas, tuojau vėl arklius paleidžia į dykumas. Tai supranta Rosslyn (Marilyn Monroe), jo mylimoji. Ir tas supratimas ją pri riša dar labiau prie vienišo vyro. Meilė turi suprasti ir turi dlintis. Besimylintieji turi kažko atsakyti ir kažką duoti. Tik tokia yra tikroji meilė. Toks yra Gay, kurį vaizdavo Clark Gable, nežinodamas, kad vaidina paskutinį charakterį savo gyvenime ir paskutinę rolę.

Filmas sukta Reno, Nevada doje. Buvo dideli karščiai, o scenos su arkliais gana sunkios. Klausantis Clark Gable šniokščiančio uždusimo ir matant nuo vargį jo veide, tuoj pagalvoji, kad šis filmas tikrai sutrumpino jo gyvenimą.

MERGAITĖ ATVYKO IŠ LIETUVOS Į DETROITĄ PAS TĖVUS

Sausio 12 d. pas savo tėvus, Bronę ir Antaną Sukauskus, iš Lietuvos atvyko jų dukterė Zita. B. ir A. Sukauskai, traukdamiesi nuo artėjančio karo fronto, 1944 metais liepos mėn. paliko mažąją Zitą pas savo gimines netoli Radviliškio. Nors tai buvo tik laikinis atsispyrimas nuo tėvų, bet truko šešiolika metų, kol vėl galėjo džiaugtis būdami visi kartu. Formalumai, kuriuos teko atlikti kol buvo gautas iš važiavimui iš Lietuvos leidimas, užtruko net ketverius metus. Tėvai rašė prašymus, pildė бланkus, pasirašinėjo garantijas turėdami reikalų tik tiesioginiai, su Amerikos imigracijos ir teisingumo departamentais, o iš savo pusės dukrelė Zita irgi dirbo kol atliko visus formalumus tenai Lietuvoje, priedu parašydama prašymą net pačiam Chruščiovui, kad ją išleistų pas savo tėvus į Ameriką.

Lietuvoje Zita Sukauskaitė pradžioje buvo pas senelę, motinos motiną, E. Abramikienę, prie Šiaulėnų, o vėliau jai būnant jau 7 metų amžiaus, ją globojo A. Sukauskos sesuo, B. Bimbienė, Radviliškyje. Zita Sukauskaitė šiais metais lankė Radviliškio gimnazijos dešimtąją klasę. Vasaros metu atlikinėjo kolchoze darbo prievolę, kur

ri dabar yra visiems privaloma. Iš Maskvos iki Detroito skrido lėktuvu, sustojant Danijoje—Kopenhagoje ir Amerikoje—New Yorke. Kelionėje išbuvo 30 val. Aerodrome atvykstančią pasitiko tėvai, broliai Zigmas ir Raymundas ir sesuo Marija kartu su artimaisiais.

Pasirėdžiusi kukliai, dėvejo tamsiai rudą plisuotą gimnazistės suknelę, papuoštą tautine juoste, paprastą melleio paltą, kuklius juodus batukus. Bendra išvaizda gera.

Antanas Sukauskas yra veiklus Detroito visuomenininkas, aktyvus Detroito Organizacijų Centro valdybos narys, vietos Socialdemokratių kuopos valdybos pirmininkas.

Laiminga šeima galėdama būti kartu. Zita žada tęsti mokyklą, čia Amerikoje, nes trūkuma pasibaigė, tik reikės prie šio krašto pritapti.

● Švedai išrado naują ginklą prieš povandeninius laivus. Tai povandeninė raketa, kuri gali taikliai pasiekti kiekvieną besitartinantį povandeninį laivą.

● Olandai ruošiasi karo atvejui. Olandijoje jau esą atspausdintos maisto kortelės tam atvejui, jei staiga kiltų karas ir reikėtų produktus racionuoti.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabatai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle, Montreal, P. Q. Tel.: DO 6-3884.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117—6th Avenue,

LACHINE.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. Raymond 7-3120.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRASTUS per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausių vaistų, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Mosklo - Technikos naujienos

ATOMINĖS FIZIKOS ISTORIJA

3.

1937 m. tirdami kosminius spindulius K. Andersonas ir S. Nedermeyeris aptiko dar dvi naujas daleles, kurių masės pasirodė beveik lygios ir apie 200 kartų didesnės už elektrono masę. Viena dalelė turėjo neigiamą elektros krūvį, lygų elektrono krūviui, kita — tokį pat teigiamą. Dalelės buvo pavadinamos miu-mezonais. Tačiau mezonų atradimas fizikams nebuvo didelė staigmena. Dar 1935 m. japonų fizikas Jukova nurodė, kad sąveiką tarp protonų ir neutronų branduolyje perneša kažkokios dalelės, kurių masė 200—300 kartų didesnė už elektrono masę. Atrasti miu-mezonai iš pradžių buvo sutapdinti su Jukavos dalelėmis. Vėliau pasirodė, kad jie netinka branduoliniams jėgoms paaiškinti. Jukavos hipotezė dalelę, pi-mezoną atrado S. Pauelas tik 1947 m.

1939 m. vokiečių fizikai O. Hanas ir F. Štrasmanas nustatė, kad bombarduojamas neutrons uranas dalijasi į dvi beveik lygių masių skveklas, ir reakcijos metu išsiskiria labai žymūs energijos kiekiai. Netrukus paaiškėjo, kad urano dalijimosi metu taip pat gaunami 2 ar 3 laisvi neutronai, kurie, savo ruožtu, vėl gali suskaldyti urano branduolius. Prasidėjusi tokia branduolinė reakcija, vadinama grandine, esant atitinkamoms sąlygoms, toliau vyksta savaime vis augančiu mastu, išskirdama milžiniškus energijos kiekius. Vėliau buvo aptiktas ir kitų sunkiųjų branduolių (toris, protaktinis) dalijimasis. Po metų tarybiniai fizikai G. Flerovs ir K. Petržakas aptiko savaiminį urano branduolių dalijimąsi. Atsivėrė keliai atominei energetikai.

1942 m. gruodžio 2 d. grupė fizikų ir inžinierių, vadovaujama žymaus italų mokslininko E. Fermio, 1939 m. pabėgusio iš fašistinės Italijos į JAV, paleido prie Čikagos pirmąjį pasaulinį atominių reaktorių. Reaktoriuje, palaikomos grandinės reakcijos pasekmėje, išskiriamas kontroliuojamas energijos kiekis. Reaktorių pradėjo naują — atomines energetikos — erą. Pirmasis reaktorius buvo vos 0,5 vato galios. Daug bar statomi įvairių tipų ir paskirties bei įvairaus galios (šimtai tūkstančių ir daugiau kW) reaktoriai. Reaktoriai duoda intensyvių neutronų srautus, todėl jie taikomi įvairiuose moksliniuose ir techniniuose tyrimuose, jų pagalba gaunami

dirbtiniai radioaktyvūs izotopai ir skylančios medžiagos.

1945 m. Jungtinėse Amerikos Valstijose, vadovaujant E. Fermiui, buvo sukurta atominė bomba.

1949 m. buvo paleista eilė galingų greitintuvų — sinchrociklotronų, turinčių labai didelę reikšmę atominės fizikos pažangai. Jų pagalba buvo atrasta ir ištirta daugelis naujų dalelių. Pirmieji labai ribotai gali mybių greitintuvai pasirodė 1932 m. Naujas etapas greitintuvų istorijoje prasidėjo tik 1944 m., kai tarybinis fizikas V. Veksleris ir amerikietis Mak - Milanas pasiūlė naują dalelių greitimo principą — autofaziruoję. Iki pastarojo laiko galingiausias tuo principu veikiantis greitintuvas buvo sinchrofazotronas, paleistas 1957 m. Dubne, netoli Maskvos. Jis greitina protonus iki 10 milijardų elektronvoltų. 1959 m. lapkričio mėn. Ženevoje pradėjo veikti 25 milijardų eV sinchrotronas.

1951 m. amerikiečių fizikas M. Džiočas atrado naujo tipo atomą — atomą be branduolio — pozitronijų. Pozitronijaus atomą sudaro pozitronas ir elektronas, skriejantieji apie bendrą svorio centrą. Susidaręs pozitronijaus atomas gyvuoja labai trumpai — iki 10 ir septyniadalio sek. Po to elektronas ir pozitronas susiduria ir virsta dviem arba trimis šviesos kvantais. Po poros metų buvo aptikta (M. Kamakas ir V. Fitčas, J. Reinuoteris) atomai, kuriuose vieno elektrono vietą užima miu ar pi-mezonas. Jie buvo pavadinti mezo-atomais. Pasirodė, gali egzistuoti neutralūs atomai, neturintieji elektronų (mezovalandiniai). Pozitronijaus ir mezoatomų tyrimas davė naujų žinių tiek apie elektronus, pozitronus, mezonus, tiek ir apie pačius branduolius.

1954 m. tarybinių fizikų ir inžinierių kolektyvo, vadovaujama M. Blochincevo, N. Dolešlio, A. Krasino ir kt., atkaklaus darbo dėka buvo paleista pirmoji pasaulyje 5000 kilovatų galios atominė elektrinė.

Grupė Amerikos mokslininkų su žymiu fiziku E. Segre priešakyje, dirbusiu su galingu greitintuvu — bevatronu, atrado naują dalelę. Naujosios dalelės masė pasirodė lygi protono masei, tačiau ji turėjo neigiamą elektros krūvį ir priešingą ženklo magnetinį momentą. Pabrėžiant tų jožymių priešingumą protonui, naujoji dalelė

TORONTO

DĖL KONSL. V. GYLIO KOMITETO VEIKLOS

Birželio mėnesį sueis dveji metai, kai mirė gen. Konsulas Kanadai min. Vytautas Gylis. Jo laidojimui, o kai bus išgulti lietuviški kapai, paaiškų lietuviškus kapus perkėlimui ir ten paminklo pastatymui iš visos menės sluogsnų, pirmininkaujant Vytautui Meilui, buvo sudarytas komitetas. Šiam sumanymui įgyvendinti, atrodo, prie bažnyčių ir šiaip pas atskirus asmenis buvo renkamos aukos, tačiau iki šiol nei velionies palai kai perkelti, nei numatytas paminklas pastatytas.

Jei dar minėtus komitetas veikia (apie jo likvidavimąsi nebuvo girdėti), visuomenei, kuri aukomis Komiteto sumanymą rėmė, norėtųsi žinoti, kaip tas reikalas stovi?

TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVO „PARAMA“

visuotinis narių (šerinkų) meeting susirinkimas šaukiamas 1961 m. vasario 26 d. 3 val. po pietų Priskėlimo parapijos salėje — 1021 College St., Toronto. Darbų tvarka.

1. Atidarymas,
2. Pereito susirinkimo protokolo skaitymas,
3. Valdybos pranešimas — a) Pirmininko pranešimas, b) Išdininimo „
4. Kredito komiteto praneš.
5. Priežiūros komit. praneš.
6. 1960 m. operacijų pelno padalinimas,
7. Pajamų ir išlaidų 1961 m. sąmata,
8. Rinkimai: 3 narių į v-bą, 1 nario į kredito k-tą, 1 nario į Priežiūros k-ją.
9. Sumanymai,
10. Susirinkimo uždarymas.

Narių registracija prasideda 2 val. p. p.

Prašoma atsinešti nario kaitę.

Toronto Liet. Kredito Kooper. „Parama“ Valdyba.

buvo pavadinta antiprotonu. Antiprotonas sąveikoje su protonu, panašiai kaip elektrono — pozitrono pora, gali virsti šviesos kvantais ir atvirkščiai. — didelės energijos šviesos kvanto pasekmėje gali atsirasti protonas ir antiprotonas. Tokias daleles, kaip antiprotonas, minus miu-mezonas ir pozitronas, imta vadinti bendru vardu — antidalelėmis. Po metų buvo rasta dar viena dalelė — antineutronas.

1956 m. tarybinis akademi-

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT
& SEGUIN
Barristers, Solicitors,
Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Ohce WA 4-9501
Res. BE 3-0978

Lietuvio Advokato Įstaiga.
Victor D. ALKSNIS
Advokatas — Notaras
62 Richmond St. West
(Kampus Bay ir Richmond)
Room 901,
Toronto, Ont.
Telefonas EM 2 2585

A. E. McKAGUE, Q. C.
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395.
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario.

STEMPUZIENĖS IR VERI KAIČIO KONCERTAS

Kovo 4 d., šv. Kazimiero dieną, šeštadienį, Toronte įvyks vertas dėmesio koncertas — rėmėnė. Visiems atsilankiusiems mūsų organizacijos darbus. Dėkui A. Janušui už dovaną 10 dol. ir visiems, kurie aukavo ką nors vakarienei. Labai dėkojam visiems už sveikinimus, už gražius linkėjimus.

SLIDINĖJIMO RUNGTYNĖS TORONTE

Kviečiame lietuvių slidininkus atvykti ir dalyvauti Toronte Vyčio slidinėjimo pirmenybėse. Rungtynės įvyks kovo 11 ir 12 dd. Callingwood, Ont. Blue Mountain klube. Bus slalomo ir pokalniui su keleta vartų lenktynės. Dalyviai renkasi šeštadienį ir sekmadienį 12 val. prie „O“ kalno keltuvo.

Tikimės atvykstant slidininkų iš Detroito, New Yorko ir Montrealio. Dėl informacijos rašykite, J. Jonaitis, 210 Oakesmount Rd., Toronto 9, Ont., Canada.

Toronto Vytis.

MAŽLIETUVIAI NUSISKUNDZIA

Vasario 11 d. šv. Jono salėje Mažosios Lietuvos bičiuliai buvo suruošę užgavenių šiuo nio balių, į kurį atsilankė keletas ir Hamiltono mažlietuvių. Šiuo vakarą buvo pradėtos kleb. kun. P. Ažubalio maldos. Akt. P. Ramanauskas nuotaitingai padėklavo iš Donelaičio Metų.

Šiuo vakarą rengėjai nusiskundžia, kad į jų suruoštą podvį atsilankė vos vienas kitas taip jų vadinamas didlietuvis. Parušę, esą, atsilankyti ir ML bičiulių dr-jos kai kurie veikėjai.

● Birutė Petruitytė, bakalauro laipsniu baigus Toronto universitetą rumanitarinius mokslus ir čia įgijus magistro laipsnį, jau antri metai Chicago universitete siekia doktorato.

kas I. Kurčiatovas Anglijos atominiame centre Haruele pranešė apie kai kuriuos Tarybų Sąjungoje vykdomus mokslinius darbus, sprendžiant kontroluojamųjų termobranduolinių reakcijų problemą. Jau 1958 m. įvykusioje antroje Ženevos konferencijoje atominės energijos taikams panaudojimo klausimais pagrindinis dėmesys buvo skirtas darbams kontroliuojamųjų termobranduolinių reakcijų srityje. Čia buvo pranešta apie sudėtingus įtaisus, naudojamus toms reakcijoms tirti: tarybinę „Ogra“, anglų „Zeta“, amerikiečių „Scila“ ir kt. Termobranduolinės reakcijos metu vandenilio izotopų branduoliai jungdamiesi į helio branduolį, išskiria labai daug energijos. Kadangi vandenilis gamtoje labai paplitęs, tai kontroliuojamos termobranduolinės reakcijos galutinai išspręstų energetinių resursų problemą.

1958 m. amerikiečių fizikas G. Siborgas su savo bendradarbiais, tęsdamas darbus, kuriuos pradėjo grupė Amerikos, Anglijos ir Švedijos mokslininkų Nobelio vardo institute Stockholm, gavo elementą, užimanį Mendeljevo periodinėje sistemoje 102 vietą. Tą elementą pavadintą Nobeliu, taisyčia metais sintetavo ir tarybinių fizikų grupė. Tuo būdu buvo ne tik užpildyti visi Mendeljevo pe-

PADEKOS

Šv. Onos Draugijos Valdyba labai dėkoja N. L. Redaktorui J. Kardeliui už aprašymą laikrašty mūsų Draugijos 50 metų įsisteigimo Jubilėjaus.

Ačiū širdingiausiai Gerbiams Tėveliams, dalyvavusiems mūsų iškilmingoje vakarieneje. Visiems atsilankiusiems ir parėmusiems mūsų organizacijos darbus. Dėkui A. Janušui už dovaną 10 dol. ir visiems, kurie aukavo ką nors vakarienei. Labai dėkojam visiems už sveikinimus, už gražius linkėjimus.

O labiausiai didžiausias dėkingumas priklauso visiems, kurie suruošė ir patarnavo vakarienei metu.

Tad ačiū ačiū tūkstantį kartų visiems bendrai.

Didelė padėka visiems aukojusiems fantus K. L. K. Moterų Dr-jos Montrealio sk. ruošiamam Užgavenių baliui.

Taip pat nuoširdžiai dėkojam visoms ponios, iškepusioms pyragus, ypač M. Adomaitienei, A. Zubienei, V. Ottienei, ir E. Navikienėi už iškeptas spurgas, o E. Bernotienei, Z. Bilevičienei ir M. Šemogienei už auselės.

Be to ponios: Vaičekauskienė, E. Kellerienė, A. Sūkaičienė, D. Svitelienė, Daudeienė, Br. Makauskienė, E. Kerbelienė, J. Blauzdžiūnienė, St. Baršauskienė, G. Rudinskienė, V. Gražienė, J. Gečienė, M. Sinienė ir jaunoms mergaitėms — N. Jaučiūtei ir J. Gaurytei už jų didelę pagalbą.

Valdyba.

riodinės elementų lentelės langeliai, bet lentelė dar praplėsta 10 čia naujų, vadinamųjų transuraniinių elementų yra gaunami bombarduojant sunkiuosius elementus helio, anglies deguonies ir kitų lengvųjų elementų branduoliais. Jie visi yra nestabilūs, greit skyla. Pirmieji transuraniiniai elementai neptunis ir plutonis buvo gauti 1940 m. Po ketverių metų buvo gauti ir kantai du elementai. 1955 m. sistemoje buvo 101 elementas, paskutinis — mendelevis.

Kovo mėnesį grupė mokslininkų, dirbančių branduolinių tyrimų jungtiniame institute Dubane, vadovaujama kiniečių profesoriaus Van Gan-čano ir tarybinio akademiko V. Vekslerio, aptiko naują dalelę „anti sigma minus hiperoną“, kuri mokslui dar nebuvo žinoma. Naujoji dalelė priklauso sunkiųjų dalelių, vadinamųjų hiperonų šeimai, kurių pirmasis atstovas buvo atrastas 1947 m. Naujoji dalelė padės geriau pažinti medžiagos sandarą, pačių elementariųjų dalelių vidinę struktūrą.

Mes apžvelgėme šimtmetinį atominės fizikos vystymosi kelią. Per tą laiką atominė fizika, išaugusi į logiškai pagrįstą mokslinę sistemą, davė daug žinių apie medžiagos sandarą, padėjo aiškinti atomo sudėtinę dalelių vidinę struktūrą. Atominei fizika, ypač jos šaka — branduolinė fizika buvo labai plačiai pritaikyta technikoje. Ji atvėrė žmonijai tolesnės pažangos perspektyvas, tačiau ir sukrėtė ją šurpiomis naikinimo priemonėmis. Ateityje atominė fizika žengs dar spartesnius žingsnius. Bus atskleista daugybė gamtos paslapčių, glaudiau išsamiau pažinti mikropasaulio dėsningumai ir jame vykstantys reiškiniai. Neišvengiamai kils nauji klausimai ir naujos problemos, nes gamta, kaip ir žmonių pažinimas, yra begalinis.

PATYS RUSAI PRISIPAŽISTA ESĄ KALTI, BET NIEKAS Į TAI NEREAGUOJA

Maskva, kaip sako Molotovs, daro visa, nepaisant priešiškų monių nei kainos, pavergti pasaulį. Jis patvirtino, kad Fabalio valstybių tragedija nebuvo atsitiktinis sovietų nusikaltimas, bet ankštai susijęs su tebesamu sovietų veržimusi toliau į Europą, Aziją, Afriką ir Ameriką. Vienašališki Sovietų Sąjungos žygiai teikti Kongo respublikai ginklus, sovietų veržimasis į Kubą ir kitas Amerikos valstybes, Tibeto užėmimas, Vengrijos įvykiai, Berlynas ir kiti panašūs žygiai yra aktai tos pat nusikastamos sovietų politikos. Už šių nusi kaltimus Sovietų Sąjunga turi būti patraukta atsakomybėn.

Reiktų Sov. S-gą patraukti atsakomybėn dėl Pabaltijo krašto okupacijos ir dėl visų kitų Sovietų S-gos padarytų nusikaltimų. Jungtinių Tautų Statuto lauzymas turėtų būti sustabdytas. Jei to nebus padaryta, Sovietų Sąjunga bematant pradės naujus agresijos aktus prieš laisvuosius pasaulio kraštus, kaip ji savo laiką yra pasielgusi su Pabaltijo valstybėmis, Tibete, o dabar Konge ir Kuboje, teisindamasi, kad ji tai darė remdama tuos kraštus neva taikingais sumetimais. Yra todėl atėjęs laikas nieko nelaukiant drąsiai ir griežtai reaguoti į Sovietų Sąjungos nusikalstamuosius darbus Pabaltijo kraštuose, prieš jų teisų užurpaciją, o taip pat karinę ir politinę okupaciją, kas didina tarptautinę įtampą, kuri jau dūna visą žmoniją ir gresia pasaulio taikai ir saugumui.

SPORTAS

Atkelta iš 3-čio psl.

(Gedimino g-vė 29) apie savo sportinį kelią.

— Varniuose prasidėjo kai mo šachmatininkų varžybos. Dalyvauja 25 vyrai ir 4 moterys.

— Lietuvos 31 asmens alpinistų grupė įveikė augščiausią SS-gai priklausančią Karpatų kalną dalyes viršūnę Goverlę.

— Maskvoje įvyko Spartako s-gos plaukimo varžybos. Atsiekti keturi nauji Lietuvos rekordai ir vienuolika Vilniaus. A. Urbonas delfinu 100 m nu plaukė per 1 min. 8,4 sek. Š. Jakševičius 200 m nugara 2 min. 37,5 sek., tas pats plaukikas 100 m per 1 min. 11,4 sek. ir 4X100 m kombinuota estafetė nuplaukė per 4 min. 42,5 sek. Taškais nugalėjo Kijevas. Vilnius liko šeštoje vietoje, o Kaunas — dešimtoje.

— Į Paryžiaus komunistų laikraščio Le Humanite tradicinį bėgimą pakviesti dalyvauti SS-gos lengvaatlečiai. Rusai ni mato savo komandą sustiprinti lietuviais — F. Karobliene ir V. Seleniu. Vilnietė jau du kartus dayvavo šiame bėgime ir užėmė ketvirtą vietą.

PIGIAUSI SIUNTINIAI LIETUVON

Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai

Siuntiniai pristatomi per 3 — savaites.

JANIQUE TRADING CO. LTD.

835 Queen St. W., Toronto. Tel. EM 4-4025.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING Co.
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

Įvairūs siuntiniai
LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR.
Prašome reikalauti mūsų naujai atspaudintą vaistų katalogą Nr. 2.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame paprastu ir Jūsų sudarytus ir apdraus tus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskvičienė.

Darbo valandos: pirmadieniai-penktadieniai nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniai—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. IR A. KALOZA

LIETUVIAI KURIA LIETUVISKAS ŠEIMAS

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuviškos aplinkumos, tesikreipia adresu: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarnavimas nemokamas, nes reikalas tautinis.

HAMILTON

Sekmadienį, vasario 26 d.

L. Namų Delta kino salėje
(Main ir King g-vių kampas)

Toronto Sietynas stato

Z. Kymantaitės - Čiurlionienės pasaką

Dvylika brolių juodvarniais laksčiusių

Šį vaidinimą,
kuriame dalyvauja 30 asmenų,
privalo pamatyti
visas Hamiltonas ir jo apylinkės!

Pradžią punktualiai 4 val. p. p.

HLSK valdyba.

DVYLIKA BROLIŲ JUOD VARNIAIS LAKSČIUSIŲ BRANGŲS HAMILTONIE ČIAI TĖVAI

Z. Kymantaitės - Čiurlionienės parašytą pasaką - vaidinimą matysime šį sekmadienį vasario 26 d. L. Namų „Delta“ kino salėje, statomą Toronto „Sietyno“. Visų mamų ir tėvų pareiškta atvesti savo vaikučius nors kartą metuose į lietuvišką vaidinimą, kuriame matysime juodvarnius, erelius, garnius, varles, Protuolį ir Gudruolį, raganą, pilies rūmus ir kt. vaikų pasaulio pažįstamus asmenis ir daiktus. Puikios dekoracijos, trisdešimt veikėjų gražiais kostiumais, nu kels visus vaikus į jų svajonių ir iš knygų pažįstamą užburta pasaulį. Vaidinimo pradžia 4 val. po p. tačiau sporto klubo valdyba prašo į salę bent pusvalandį anksčiau, kadangi vaidinimas bus pradėtas punktualiai. Pavėlavusieji į salę bus įleidžiami tik pertraukų metu.

Tad šį sekmadienį, užmiršta me televizijas ir joje matomus „kovbojus ir miki - mausus“, o visi — maži ir dideli, susitinka me lietuviškame vaidinime.

SPORTININKŲ IR JŲ TĖVŲ PAGERBIMĄ - - VAKARIENĘ

rengia sporto klubo valdyba šį sekmadienį VAV parapijos salėje. Mūsų šaliai yra iškovoje gražių laimėjimų, prie ko taip pat prisidėjo ir tėvai, leiddami ir ragindami savo vaikus dalyvauti lietuviškoje sportinėje veikloje. Vakariene yra uždaro po būdžio.

A. LIODZIUS, B. L.,

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio
biznio pirkimo-pardavimo
dokumentų sudarymas ir
visi kiti notariniai reikalai.
Teisiniai patarimai.
Morgičiai.

Ištaiga: JA 7-5575;
Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

TAUPYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol.,
morgičių paskolos iki 50% turto vertės.
Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių patarnavimas.

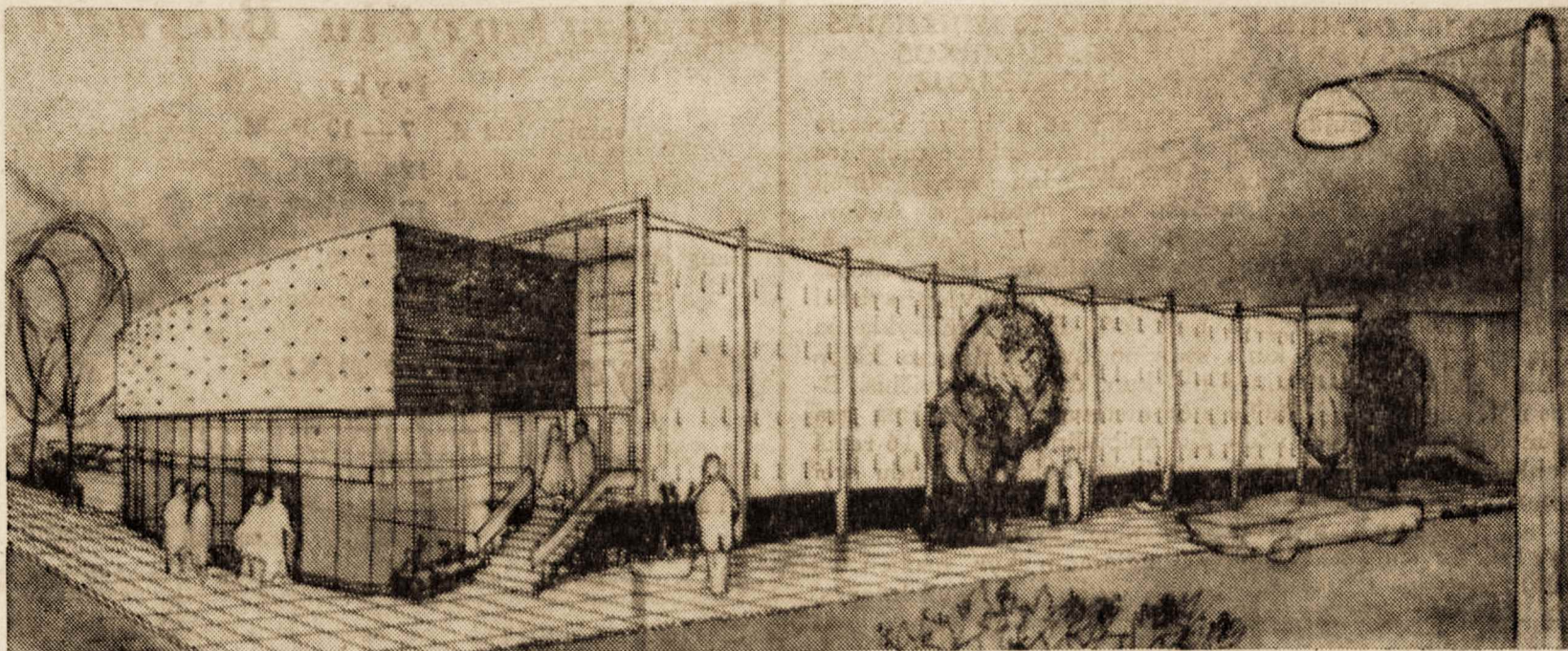
Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.

20 King St. E. Room 13.

Tel. JA 7-5575

H. L. N. didysis bandymas

Antrasis Hamiltono Lietuvių Namų projektas, Architekto L. Huget.

Hamiltono Lietuvių Namų bendrovės narių susirinkimas, padaręs svarbius nutarimus. Trečiasis iš dešinės namų statybos iniciatorius ir vykdytojas St. Bakšys.

H. L. N. DIDYSIS BANDYMAS

Nupirkus Lietuvių Namams Hamiltono sklypą, veržlusius mūsų narys Balys Kronas, pasiūlė realų planą, pagal kurį dar šių metų pabaigoje mes galime pasistatyti ir įrengti modernius, gražius ir erdvius Tautos Namus už 300,000 dol.

LN v-ba, norėdama patirti narių nuotakas, vasario 8 d. su kvietė jungtinį v-bos ir LN narių posėdį, kuriame dalyvavo 47 tautiečiai. Posėdžiui pirmininkavo St. Bakšys, sekretoriaus J. Mikelėnas. J. Mikelėnas supažindino dalyvius su v-bos ankstyvesniais nutarimais, per skaitydamos praėjusio posėdžio protokolą.

V-bos p-kas savo pranešime pirmiausia palietė LN idėjinę pusę. Ši mūsų lietuviška institucija yra viena tų, kurioje įtelpa visi lietuviai, nežiūrint nei jų religijos, nei ideologinių įsitikinimų, nei pagaliau jų ekonominio pajėgumo. Savo praktinai

me veikime LN v-ba griežtai laikosi sąžiningumo, visiškos tolerancijos, kantrybės, respekto kiekvienam tautiečiui ir nuolatinio nenutrūksto ir tolydinio darbo. Kad LN v-ba eina lietuvišku „auksu vidurio“ keliu, rodo tas faktas, jog paskutinėmis savaitėmis dviejų priešingos ideologijos o-jų p-kai prisijungė pareiškimus, prašydami į ją įdėti LN šimtinę grąžinti. Pažymėjęs, kad nors L. Namų darbas jau įstatytas į galutinio tikslo siekimą, vis dėlto dar apie pusę kolonijos tautiečių į šias dideles lietuviškas pastangas tebėra neišsijungę. St. Bakšys pareiškė, vilti, kad lai kas ir kantrybė ateityje nugalės visas kliūtis.

Perėjęs prie LN ekonominės padėties apžvalgos, p-kas pranešė, jog vasario 8 d. dabartiniai LN yra išmokėję \$88,000 ir dar likę pirmųjų morgičių \$85,000. Visi LN nariai yra įne

šę \$84,125 akcijoms pirkti ir \$4400.— paskolos laktams, bendroje \$88,522.— sumoje. Kaip matyti, beveik visi narių sudėti pinigai atitinka už LN išmokėtai sumai.

Posėdžio dienai LN turėjo grynais pinigais:

Komercijos banke ... \$ 6,500.—
Montrealio banke ... 4,700.—
Canada Permanent ... 5,000.—
Talkoje ... 2,100.—
Užstatas už sklypą ... 1,000.—
Viso \$19,300.—

Talkoje Kult. fondo „ 1,400.—
Iš viso \$20,700.—

LN sklypo pirkimui iš Komercijos banko gauta \$25,000.—, paskola 3 metams iš 6%, atmokėtina kas 3 mėn. po \$2,000, plius %. Paskola yra atvira ir nuosimčiai apskaitomi dienos tikslumu nuo likusio balanso. Paskola gauta LN vardu ir ją savo turto garantavo 2 LN nariai — Pr. Vizbaras ir F. Krivinskas ir 8 LN v-bos nariai — Ad. Dalangauskas, Pr. Sakalas, P. Savickas, A. Patamsis, J. Šarapnickas, K. Mikšys, Z. Gasiūnas ir St. Bakšys, atsakydami kiekvienas už \$2,500. Visų LN narių vardu St. Bakšys išreiškė jiems gilią padėką. Tuo būdu vasario 15 d., sumokėjus \$40 tūkst. už sklypą, LN v-bai dar lieka apie 6,000 dol. laisvų pinigų. Iš to matome, kokių ekonominio atsargumo cinama prie užsibrėžto tikslo.

Dabartinių LN operavimas duoda kas mėnesį apie \$2,400 pajamų, tad imant blogiausią atvejį, jeigu ateityje ir nebūtų gaunama naujų narių, sklypą pajėgtų išmokėti esamoji nuosavybė.

Gruodžio 4 d., LN narių susirinkimui nutarus sklypą pirkti, gauta daugiau pareiškimų pinigams atsiimti. Tas reiškinys yra gyvenimiškas ir tokio radikalaus posūkio metu visada atsianda didesnė reakcija. Iki vasario 8 d. 25 nariai paprašė bendroje sumoje \$5,500 jų įnešamus pinigus grąžinti. Tai sudaro 4% visų narių ir 6% bendro LN akcinio kapitalo. Minėti nariai reiškimai ateinančių 6 mėn. be gijos bus patenkinti. Betgi St. Bakšys nuosirdžiai prašė visus išstojančius narius pakirsti nuomonę ir likti LN nariais. pranešant apie tai LN v-bai raštu.

Kalbėdamas apie LN ateities galimybes, p-kas pažymėjo, kad einant prie galutinio tikslo yra daug pagrįstų vilčių, kad

LN lėšos augs. Padėkojęs K. Mikšui už LN plytų pardavimą plano pravedimą, kas jau pačioje praktiško jo vykdymo pradžioje davė gražius rezultatus, jis prašė visus narius ir toliau parodyti ištvermės, šalto proto, drąsos ir susiklausymo.

Sekantį dienotvarkės punktą ėjo B. Krono referatas „LN ateities galimybės“. Jame prelegentas pateikė konkretų būsimų LN planą ir pagrįstus pajamų ir išlaidų apskaičiavimus. Pagal B. Krono duotus planus, LN atsieitų apie \$300,000 ir juos galėtumėm vienių metų be gijos pasistatyti. \$250,000 yra galimybė gauti morgičius, o apie \$40,000 galėtų finansuoti kontraktorius. Pradėjus LN operuoti, skolą ir išlaidas pajėgtų mokėti bowlingas ir didžioji salė, o pajamos iš klubo ir kitų patalpų nuomos liktų laisvos.

Pažymėtina, kad B. Krono projektas susilaukė iš susirinkusiųjų didelio susidomėjimo ir pritarimo. Diskusijose pasisakė A. Patamsis, V. Sakas, J. Bulionis, K. Mikšys, Z. Gasiūnas ir eilė kitų, nedvejodami pritarė, kad šią galimybę reikėtų bandyti įgyvendinti.

Kiti dienotvarkės punktai, 5 metų koncerto bileto platini mas, LN plytų platintojų tinklo organizavimas, cinamųjų reikalų svarstymas, buvo apspęsti greitai ir pozityviai. V-bos p-kas perskaitė G. Breichmanienės padėką v-bai už prisidėjimą prie o-jų dovanos jai pirkimo ryšium su jos 20 m. tautinių šokių veikime sukačtami ir Igno šajaukos padėką už v-bos dovaną jo vestuvių progą.

Šis jungtinis LN narių ir v-bos posėdis praėjo retai pasitaikančiame vieningumo ženkle ir parodė, kad noras turėti savo tautiškai kultūrinį ir ekonominį centrą yra didelis ir veržlus. Tai parodo ir tas faktas, kad jo metu dalis dalyvių pasirašė čekius \$1,500. Tas reiškinys, kad ne vien tik kalbama ir planuojama, bet čia pat žodžiai argu mentuojami realiais darbais, yra pati didžioji garantija, kad Liet. Namai Hamiltone atsistatys!

Uždarydamas šį LN istorinį posėdį, St. Bakšys padėkojo visiems jo dalyviams už atsilankymą ir paramą. B. Kronui už jo nuosirdžią pagalbą ir A. Naru ševičiui už dovanai duotą posėdžiui gražią salę. Sk. St.

nį po 10 ir 11 val. pamaldų parapijos salėje pas K. Mikšį.

Gyveną toliau nuo Hamiltono, prašomi pakvietimus užsakyti paštu pas St. Bakšį, 38 Stanley Ave. Jų kaina po \$1, \$1.50 ir \$2.00. Moksleiviams kiekvienos vietos pusė kainos.

Šis didysis LN penkmečio koncertas sutampa su nauju LN darbuose posūkiu. Jo programa nauja ir įdomi, tad visi jame dalyvausime.

Kas norėtų į šią gražią ir didelio tautinio darbo sukačtį giliau įžvelgti ir tęsiamas pastangas penkmečio proga padrašin ti konkrečia pageiba, sveikini mus, aukas ir pinigus šėrimams pirkti prašome siųsti St. Bakšui, 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont. Tautiečių žymesnis ir konkretus reagavimas žymiai su stiprintų mūsų penkmečio koncerto oficialiąją dalį, o svarbiausiais, suteiktų moralinių jėgų LN v-bai tęsti Tautos Namų įsigijimo darbus iki galutinio laimėjimo. Sk. St.

LIETUVIAI VEIKIA VIS... Atkelta iš 2-ro psl.

lietuviškos kultūros balsą pritaikię lietuviškam jaunimui ir išpaniška kalbantiems urugvajiečiams. Pono Vaštako vadovaujamas pusvalandis yra transliuojamas šeštadieniais 20,30 val. per Radio Independencia CX 50.

VAV parapijos saleje šį šeštadienį, vasario 25 d. Gausiu atsilankymu, paremkime mūsų sportuojančių atžainą. Pirmenybių pradžia 11 val. ryto. K. B.

PRANEŠIMAS LN V-BOS NARIAMS IR JOS DARBŲ RĖMĖJAMS.

Vasario 28 d., antradienį, 7 v. v. kviečiamas v-bos, kontrolės k-jos ir visų tautininkų, kurie platina LN 5 m. sukačtūnii koncerto pakvietimus, bendras posėdis. Jis įvyks A. Naru ševičiaus viešbučio salėje, kam pas James ir Gore.

Visus maloniai kviečiu šiame svarbiame posėdyje dalyvauti. LN V-bos p-kas.

LN PENKMEČIUI ATŽYME TI KONCERTAS

ruošiamas sekmadienį, kovo 12 d. 5 v. v. Lietuvių Namuose. Jo pradžioje įvyks trumpa oficialioji dalis, kurios metu išgirsime žinomo mūsų visuomenininko ir ekonomisto J. Strazdo paskaitą apie LN reikšmę lietuvių išlaikymui. Mėninę dalį išpildys išraiškos šokėja Jonė Kvietytė solo ir su partneriu, so listė Lilija Šukytė ir žinomas mūsų rašytojas dr. Henrikas Nagys iš Montrealio.

Visus kviečiame kuo skaitlin gausiai dalyvauti ir pakviatimus išgauti iš anksto pas platintojus arba kiekvieną sekmadienį

MONTREAL

VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS MAŠ AUŠROS VARTŲ MOKYKLOJE

Skaitlingai dalyvaujant vai-
kų tėvoms Aušros Vartų para-
pijos mokykloje, įvyko labai
gražus vasario 16-tos minėjimas.
Inešus tautinę vėliavą, mo-
kyklos vedėjas A. Blaizdžiūnas
pradėjo minėjimą pakviesdamas
pirmu kalbėtoju mokyklos
globėją tėvą J. Borevičių, kuris
jautriais žodžiais pasveikino
vaikus ir tėvus nurodė šeštadi-
ninės mokyklos atliekamą užda-
vinį auklėjimo ir lietuviybės iš-
laikymo daube. Po to kalbėjo
Seimelio prezidiumo atstovas
Juozas Lukoševičius, mokyklos
tėvų k-to atstovas P. Baradins-
kas ir Mokyklų komisijos ats-
tovas Mr. Hull.

Labai gražią, turiningą ir tai-
dienai pritaikintą paskaitą ska-
itė Dr. Ilona Gražytė.

Po to sekė gražiai paruošta
meninė dalis, kuriai vadovavo
mokytoja Gedvilienė. Gražios
deklamacijos, šokiai ir dainos
chorui bei duetai. Ypatingai
gražiai buvo atlikta daina L. Ju-
kys ir sesučių Blaizdžiūnaitių
duetas.

Ta pačia proga buvo suorga-
nizuota B. Abromonio lietuviš-
kų medžio drožinių, vaikų su-
neštų gintaro dirbinių bei rank-
darbių parodėlė. Taip pat tenka
įvertinti B. Abromonio atliktą
darbą ir įdėtą lėšas į t. spausdi-
nant vaikams Lietuvos Himną
ir jo prasmę, kuris išspausdinti
būtų pasiskaityti ir suaugusiems.

Už tai Lietuvos kariuomenės
kūrėjui - savarankiui B. Adromo-
niui priklauso didelė padėka.

Taip pat tenka minėjimas pasi-
liks ilgai mūsų atžalyno širdy-
se.

SLAIDINARIŲ
žiniai pranešama, kad SLA
visuotinis susirinkimas yra
šaukiamas vasario 26 d. Tai
bus mūsų susirinkimas, kuria-
me reikiama išrinkti naują valdy-
bą. Susirinkimas įvyks tuoj po
parlaidų AV salėje po klebo-
nės.

Prašimi būtinai dalyvauti vi-
si nariai. Kviečiami ir svečiai.
Valdyba.

Dr. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3940 Blvd. Rosemont
RA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. J. ŠEMOGAS
5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 2—4 ir 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.
PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
2 biurai:
5441 Bannantyne, Verdun.
1396 St. Catherine St. W.
(prie Bishop).
Siute 419, tel. UN 6-8235
Namų tel. DO 6-0682

Nosies, gerklės ir ausų
specialistas ir chirurgas
Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

VASARIO 16 MINĖJIMAS DR. KUDIRKOS MOKYKLOJE

Vasario 18 d. įvyko Vasario
16 minėjimas. Didelė mokyklos
salė buvo pilna svečių. Minėji-
mas buvo išpūdingas. Atidarė
mok. vedėja E. Navikėnienė.
Inešus vėliavą ir sugiedojus
„Mariją“ buvo iškviesti svečiai
tarti žodį. Pirmas mokyklą pa-
sveikino šv. Kazimiero klebo-
nas kun. dr. F. Jucevičius. B-
nės atstovas V. Kudžma gra-
žiai apibūdino Vasario 16 reikš-
mę. Tėvų komiteto vardu svei-
kino pirm. L. Girinis.

Meninę programą pradėjo
parengiamojo skyr. mažieji, va-
dovaujami p. Navikėnienės.
Pirmasis skyrius, vadovauja-
mas p. Baltuonienės, išėjo su
puikiai paruoštu tautiniu skydu
ir visi vaikučiai apsirengę taut.
rūbais. Dėr didesnį išpūdį pada-
rė vaikučių kruopščiai paruošta
ir atliktą programą. Padėka pri-
klauso ir tėveliams, kurie pasi-
rūpino tautiniais rūbais.

Gražiai pasirodžiusi bend-
ra chorui vadovavo E. Navikė-
nienė, tautiniais šokiais p.
Baltuonienė. Kiekvienas sky-
rius pasirodė su savo programo-
mis ir eilėraščiais. Iš deklamavi-
mo jautėsi, kad mokytojos p.
Gečienė, p. Blaizdžiūnienė, p.
Kavaliūnaitė nepagailėjo dar-
bo ir pastangų kruopščiam pa-
sirušimui.

Minėjimo pabaigai trumpą žo-
dį tarė KF igaliot. pedagogė p.
Rimkevičienė. Minėjimas baig-
tas Tautos himnu.

Tenka priminti, kad tą pačią
dieną p. Markauskienės, p. Na-
rušaveičienės ir mokytojų pa-
stangomis buvo suorganizuota
gintaro išdirbinių paroda. Mū-
sų vaikučiams mok. p. Gečienė
gražiai apibūdino gintaro reikš-
mę.

Ta pat proga įvykusiam po-
sėdyje, pagerbiant mūsų didįjį
patriotą, Tautos himno kūrėją,
Dr. Vincą Kudirką, Rosemont
to mokykla nutarta pavadinti
D-ro Vinco Kudirkos vardu.

Padėka priklauso p. R. Kise-
lienei už pagrojamą akordeonu.
p. Navikėnui už pianino muzi-
ką, p. Abromoniui už Lietuvos
himno atspausdinimą ir vaikų
apdovanojimą, pp. Blaizdžiū-
nams už patalpas ir malonų pri-
ėmimą mokytojų ir atstovų po-
sėdžio metu.

Dr. V. PAVILANIS
3439 Beaconsfield,
N. D. G., Montreal.
HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų Gydytoja
1410 Guy St., I a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS
STASYS DAUKSA, LL. D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 901
UN 1-8933

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064
Resid.: 40 Lafleur,
LaSalle. DO 6-1570

NOTARAS
JUOZAS BERNOTAS
B. A., B. C. L.
215 St. James West,
7 augštas.
Tel.: AV 8-3115.
Namie 2654 Hogan
Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

Aušros Vartų Parapijos Dešimtmečio Bazaras

įvyks

vasario 24 d. 7—10 P. M.
25 d. 12—10 P. M.
26 d. 12—10 P. M.

Daug staigmenų, daug laimėjimų suaugusiems ir vaikams.
Skani kava, reto skonio kepsniai, užkandžiai!

Dalyvaukime visi - paremkime Parapiją!

Visų laukia

Kun. Klebonas ir Parapijos Komitetas.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Bazaras pradeda veikti jau ši
penktadienį 7 val. vakar. Šeš-
tadienį veiks nuo 1 val. po pie-
tų iki 10 val. vakaro. Šeštadie-
nio popietis yra labai gražus lai-
kas vaikučiams. Sekmadienį, va-
sario 26 d., bazaras prasidės
jau tuojau po sumos ir veikia
iki 10 val. vakaro. Ruošiamas
daug netikėtumų, daug laimėji-
mų. Skanūs kepsniai bei užkan-
džiai. Ateikite visi. Jūs paremsi-
te tuo savo parapiją. Visus kvie-
čia A. V. parapijos kun. klebo-
nas ir komitetas.

Aukos: sekm. vasario 12 d.
suaukota AV parapijos reika-
lams 155.89 dol. ir bažnyčios
vargonų fondui 105.05 dol.

Rekolekcijos Aušros Vartų
parap. šią gavėnią prasidės ko-
vo 12 d. Joms vadovaus jezui-
tas Tėv. Anicetas Tamošaitis iš
Čikagos. Šiais metais gavė-
nios rekolekcijos vyks kartu vy-
rams, moterims ir jaunimui.

Penktdieniais gavėnios me-
tu Aušros vartų bažnyčioje yra
šv. mišios ir vakarais 8 val.

INCOME TAX

Pranas Tautkus,

buvęs mokytojas, turi daug
visokių INCOME TAX
blankų pildymo patyrimo.
Skambinti nuo pirmadienio iki
šeštadienio OR 4-8996;
šeštadieniais 1—5 p. m. asme-
niškai ar telefonu DO 6-3805
p. A. Matulio bute
7184 Edward St., Ville Lasalle.
Sekmadieniais asmeniškai 1—4
p. m. Kaunas Restorane.
2587 Ontario St. East.

Taip, gi tarpininkauja visokių rū-
šių dirbiniuose, daro vertinimus
ir užpildo visokius blankus: pi-
lietybės, valdiškų pensijų
ir imigracijos reikalais.

DĖMESIO TAUTIEČIAI!

SIUNTINIAMS LIETUVON urmo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)

Importuojame iš Anglijos

di džiausį pasirinkimą geriausių anglišių vilnonių medžiagų
vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknėlėms.
Tėvime didžiulį pasirinkimą vilnonių, kašmiro ir šilk. skarelų.
Inpily, paklodžių ir užvalkalų medžiagos.
Didelį pasirinkimą vyriškų, moteriškų ir vaikiškų apatinių
ir viršutinių baltinių, megztukų ir kitų medžiagų.

Ateikite ir įsitikinkite, kad čia perkant sutaupysite.

Priimame užsakymus
vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

CH. KAUFMANAS

Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas.

Kaufman's Woollens & Textiles

Wholesale and Retail

3997 S.T. LAWRENCE BVD. TEL. Victor 2-5319

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Santau pos pilnai apdraustas. Paskolos lengvai ir greitai
duoda nos bet ko tikiam geram tikslui. B ankas veikia: Šiokia
dieniai: 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun. Rytais — pir-
madienį nuo 10 iki 1 val. ir šeštadienį nuo 10 iki 12 val. Va-
karais — pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 7 iki 8 v.

S ekmadieniais Aušros Vartų Parapijos salėje
banko patalpose nuo 10.30 iki 1 val.
Pirm. J. Bernotas, AV 8-3111. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

TORONTO

VASARIO 16 MINĖJIMAS TORONTE SIEMET

praėjo ypatingu susikaupimu ir
įvairia programa. Nors Vasario
16 buvo darbo diena, bet didžio-
sios šventės minėjimas pradėtas
tiksliai tą dieną. Pirmiausia pa-
maldomis. Vakare Prisik. par.
bažnyčioje buvo atlaikytos ge-
dulingos šv. mišios su egzekvi-
jomis už žuvusius dėl Lietuvos
laisvės. Šias pamaldas buvo už-
prašęs kūrėjų - savanorių sky-
rius ir savanoriai organizuotai
su vėliava tose pamaldose daly-
vavo. Katafalkas buvo papuoš-
tas gausiomis gelėmis, kurias pa-
rūpino patys Tėvai Pranciško-
nai. Per pamaldas, vargonin-
kautant kun. Jurksui, giedojo
parapijos choras. Jautrų pamo-
kslą pasakė T. Steponas, pri-
mindamas nelygias ir sunkias
kovas dėl laisvės ir sudėtas
kraujo bei gyvybės aukas au-
tėvynės aukuro.

Tuo pat metu 16 Vasario die-
nos intencija pamaldos buvo at-
laikytos ir šv. Jono bažnyčioje.
Šv. mišias ir angliškai pamoks-
lą pasakė svetys jėzuitas kun.
G. Mc Guir. Jisai šiltais žo-
džiais užuojautą išreiškė lietu-
vių tautai dėl žiaurios bolševi-
kų okupacijos, priduodamas vil-
ties sulaukti laisvę.

Nežiūrint vidurio savaitės ir
darbo dienos, abiejose bažnyčio-
se pamaldose dalyvavusių ska-
ičius buvo didelis.

Prieš pagrindinį Nepriklaus-
omybės šventės minėjimą, už-
darą minėjimą su vaišėmis Lie-
tuvų Namuose buvo suruošusi
N. Talka. Su apmokamais kvie-
timais buvo atsilankę apie 130
asmenų. Prie turtingai paruoš-
tų stalų, minėjimo įžanginį žo-
dį tarė N. Talkos pirm. Pr. Bas-
tys, pasidžiaugdamas svečių tar-
pe esančiais šalčio Sibiro kan-
kiniais K. ir A. Bačėnas ir Tei-
serskiais, E. Jurkevičienė jiems
iteikė rožių puokštes. Taip pat
pagerbti šiame minėjime daly-
vavę kūrėjai - savanoriai; atsi-
stojimu ir tylos minute pagerbti
visi žuvę už Lietuvos laisvę.

Ilgesnį ir turiningą šiai šven-
tei pritaikintą paskaitą turėjo
Pr. Kvedaras.

Baigus oficialią dalį, kleb. ku-
nigas P. Ažubalis sukalbėjo
maldą - invokaciją, po kurios
prasidėjo vaišės. Jų metu solis-
tai A. Ščepavičienė ir B. Mari-
jošius, akomponuojant muz. St.
Gailevičiui, padainavo keletą
dainų ir duetą „Nesek sau ro-
žės prie kasų“.

N. Talkos Fondui buvo sudė-
ta arti 400 dol. aukų.

Sekmadienį College kino sa-
lėje apie puantro tūkstančio
tautiečių išlausė iš Clevelando
atvykusio adv. Juliaus Smeto

PARDUODAMAS DUPLEKSAS,

5½ ir 5½ kamb., šildomas,
visi patogumai.
Skambinti CR 4-3720.

GERA PROGA!

Naujame name,
pigiai išnuomojamas butas nuo
gegužės 1 d. Montreal-East.
3½ kamb. Centr. šildymas, šil-
tas vanduo. Apmokėta elektra
ir vanduo. Elektr. plyta ir šal-
dytuvas. Geras susisiekimas.
Kaina tik 65 dol. mėnesiui.
Skambinti telef. CL 6-6877.

TAISAU IR DAŽAU

lengvas mašinas.
Lietuviams nuolaida.

V. Sušinskas.

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501
F. Jasutis LA 2-7879
A. Markevičius CR 9-9793
P. Adamonis RA 2-2472
P. Baltuonis LA 6-2084
Pr. Rudinskas HU 1-2957
Sekite mūsų skelbimus apie
paskirus objektus N. L., T. Z.,
Star, La Press.

nos kalbą, kuri buvo aiški, kon-
krečiomis mintimis bei išvado-
mis. Kalbėtojas — tautininkų
įžymus veikėjas paraiškė, jog
reikia vieningos vadovybės, vie-
no autoriteto, kuris kalbėtų vi-
sų laisvųjų lietuvių vardu. Lais-
vės iškovojimas Lietuvai, kaip
ir kitoms tautoms, yra laisvojo
pasaulio tautoms suprantamas
ir dabar jau remiamas reikalas.
Kaip mūsų išsilaisvinusi tauta
tvarkysis, tai bus jos teisė ir rei-
kalas. Nors laikai atrodo nevil-
tingi, kalbėtojas įžiūrėjo pro-
švaistes, didesnei nei bet kada,
kadangi laisvasis pasaulis jau
realiai išsivysto, jog laisvė
nelaisviems yra būtina pačių iš-
likimui.

Po J. Smetonos šviečios, ne
standartinės kalbos sekė sveiki-
nimai — burmistro, įvairių pa-
lamentarų, kaimyninių tautų
atstovų.

Varpas sugiedojo keturias
daines ir dainininkė keturis nu-
merius.

Priimtos rezolucijos
Minėjime pranešinėjo Regi-
na Kulienė.

KLEBONO KUN. P. AŽU- BALIO GIMTADIENIS

sutapo su 16 d. vasario. Parapi-
jos salėje buvo suruošta šaunus
pokylis. Svečių tarpe buvo val-
džios ir savivaldybių atstovai,
su kuriais parapijai tenka turėti
reikalų. Iš žinomiesių dalyva-
vo burmistras Nathan Philips
su žmona, parlamentaras min.
Maloney, min. Jaremko, parla-
mentaras dr. Kučėra, radio ži-
nybos ir angliškos spaudos ats-
tovai. Vaisių vedėju buvo J. R.
Simanavičius, o angliškos visu-
menės svečius su humoru ir ge-
ra nuotaika supažindino lietu-
viam palankus min. Mało-
ney. Ilgesni, nuosirdų su juoku
žodį tarė burm. N. Philips, išve-
dant savo kilmę iš Lietuvos.

Meninėje dalyje pasirodė so-
listai V. Žemelytė ir V. Veri-
kaitis, kurie muz. St. Gailevi-
čiui akomponuojant, padainavo
iš operų ir liaudies dainų.

Solenezantui kleb. kun. P.
Ažubalui buvo įtektas tortas
su 4 degančiomis žvakutėmis,
atsait, sulaukus 40 metų, sugie-
dota ilgiausių metų. Taip pat il-
giausių metų buvo sugiedota ir
dalyvavusiems valdžios bei sa-
vivaldybių atstovams. Kleb.
kun. P. Ažubalis dėkojo už pa-
gerbimą. Ilgiausių metų.

NIAGAROS PUSIASALIS

Hamiltono LSK Kovas kvie-
čia Niagaros pusiasalio lietu-
vius ši sekmadienį, vasario 26
d. atvykti su visais vaikučiais į
kaimyninę koloniją ir parodant
jiems Toronto Sietyno stato-
mą Z. Kymantaitės - Čiurlionis-
nės pasaką „Dvylika brolių
juodvarniais ląksčiusių“. Spek-
taklis bus Hamiltono L. Namų
Delta kino salėje. Pradžia 4 v.
p. p. Plačiau Hamiltono kro-
nikoj ir skelbime. HLSK valdy!

ISNUOMOJAMAS

kambarys Rosemounte
17 Av., moteriai ar vyrui.
Skambinti po 6 val. RA 8-7089.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
3260 Curatteau
Montreal. Tel. CL 5-5515

MASSON FURS

K. GUDŽIONAS IR
J. GRAZYS
Parduoda gatavus, siuva
naujus, remoduluoja ir tai-
so senus
kailinius paltus.
Vasarai saugus išlaikymas
su apdraudimu.
3365 Masson St.,
Montreal.
Tel. RA 1-6005.